
This is the **published version** of the bachelor thesis:

Muñoz Valero, Raül; Nomen Recio, Jordi, dir. L'alfabetització audiovisual i el pensament crític : educar el pensament crític de l'alumnat d'educació primària : opció professionalitzadora - format memòria - proposta d'innovació. 2015. 62 pag. (896 Grau en Educació Primària)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/137991>

under the terms of the license

This is the **published version** of the bachelor thesis:

Muñoz Valero, Raül; Nomen Recio, Jordi, dir. L'alfabetització audiovisual i el pensament crític : educar el pensament crític de l'alumnat d'educació primària : opció professionalitzadora - format memòria - proposta d'innovació. 2015. 62 pag. (896 Grau en Educació Primària)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/137991>

under the terms of the license

This is the **published version** of the bachelor thesis:

Muñoz Valero, Raül; Nomen Recio, Jordi, dir. L'alfabetització audiovisual i el pensament crític : educar el pensament crític de l'alumnat d'educació primària : opció professionalitzadora - format memòria - proposta d'innovació. 2015. 62 pag. (896 Grau en Educació Primària)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/137991>

under the terms of the license

L'ALFABETITZACIÓ AUDIOVISUAL I EL PENSAMENT CRÍTIC

Educar el pensament crític de l'alumnat d'educació primària.

Opció professionalitzadora- Format memòria- Proposta d'innovació

Autor : Raül Muñoz Valero,
4rt Curs Grau d'Educació Primària

Data d'entrega: 15/06/2015

Tutor: Jordi Nomen,
*"Departament de Didàctica de la Llengua i Literatura i
Ciències Socials"*

ÍNDEX

Pàgines

1- Introducció.....	3
2- Context del centre.....	4-7
3- Rellevància del tema.....	7-9
4- Intervenció.....	10
4.1- Objectius.....	10-11
4.2- Metodologia.....	11-12
4.3- Activitats.....	12-14
4.4- Recursos.....	15
4.5- Graella seqüència didàctica i cronograma.....	16-18
4.6- Disseny de l'avaluació.....	19
5- Avaluació.....	20-22
5.1- Rúbrica.....	23-24
6- Conclusions i propostes de millora.....	25-26
7- Consideracions finals.....	26-27
8- Bibliografia.....	28
9- Annexos.....	29-62

1- INTRODUCCIÓ

Durant la lectura d'aquest document, tindreu la possibilitat de conèixer més de prop el món del pensament crític en l'àmbit educatiu. Hem desenvolupat una proposta d'innovació dins el centre de pràctiques l'Escola El Martinet, on farem una intervenció per desenvolupar el pensament crític de l'alumnat, a partir d'un problema socialment rellevant.

L'objectiu principal d'aquest treball, és dissenyar una seqüència didàctica a partir d'una necessitat detectada al centre de pràctiques, sempre desenvolupant el pensament crític. En el sentit més ampli hem posat tots els esforços per poder crear i aplicar una proposta d'innovació per treballar l'alfabetització audiovisual a partir de la discriminació que pot aparèixer a la televisió i durant les nostres vides quotidianes.

Les raons de la tria han sigut principalment, per una confiança i creença ferma en un model alternatiu al que tenim actualment en molts centres escolars. Considero que l'educació, és una de les claus per poder canviar el món on vivim, i per fer-ho tinc la percepció que el model crític és el més adient per aconseguir-ho.

Aquest treball consta d'un primer apartat on fem un anàlisi exhaustiu del context i centre escolar. És important conèixer de prop l'Escola El Martinet per poder entendre les seves peculiaritats i part del procés que hem desenvolupat durant la intervenció i creació del treball. Continuarem fent una justificació documentada de la decisió i necessitat de treballar l'alfabetització audiovisual a partir de la discriminació. Seguint la lectura, ens trobem en el moment d'establir contacte amb la seqüència didàctica dissenyada. Entendrem com ha sigut configurada pas a pas, observant les seves activitats, objectius, cronograma, disseny d'avaluació i avaluació. Aquest últim posarà de manifest l'assoliment dels criteris d'avaluació, on trobarem força diversitat en els resultats, des d'una perspectiva optimista i satisfeta.

Per finalitzar aquest document, ens traslladem a les conclusions i els aspectes que considero que es podem millorar de la intervenció duta a terme. Són molt útils, sobretot si volem tornar a aplicar en un futur la seqüència didàctica. Acabarem amb les consideracions finals donant un tomb per tots els sabers i coneixements a partir d'aquesta experiència enriquidora i realitzadora. Els següents i últims apartats ens aporten informació que ha sigut vital durant tot el treball realitzat. Estem parlant de la bibliografia i els annexos, on fem un recull de la documentació i recursos utilitzats durant tot el desenvolupament i creació d'aquest treball de fi de grau. Aquesta font d'informació i suport han sigut indispensables per l'elaboració de tot el document i també pot ser molt útil per als seus lectors.

2-CONTEXT DEL CENTRE

L'escola El Martinet està situada a l'inici de Ripollet, al barri de Can Mas, gairebé tocant amb la població veïna, Montcada i Reixac. El barri està situat al costat d'una zona industrial, fet que implica que des del seu origen han predominat les famílies de classe treballadora. A més, actualment el percentatge de persones nouvingudes és alt en relació a la resta del poble.

Malgrat el barri en què està situat, el nivell sociocultural de l'alumnat és bastant divers, ja que en molts casos la mainada no viu al barri, de fet, molts d'ells no viuen ni tan sols al poble. En aquest sentit, trobem un gran contrast, ja que al tractar-se d'una escola pública, hi ha casos en els quals els pares dels alumnes creuen profundament en el projecte educatiu que es proposa i d'altres que hi van perquè és el que tenen més pròxim, tot i que segurament es sentirien més a gust en un centre més tradicional. És per això, que hi ha famílies, dins del centre, que s'han de traslladar cada dia, i ho fan per la confiança que tenen en la proposta educativa del Martinet. Aquest fet també implica que la seva participació amb l'escola acostuma a ser gran, ja que hi creuen fermament.

El paper de les famílies és molt significatiu, principalment perquè la seva participació és molt present dins de l'escola. En moltes ocasions l'ajuda dels familiars és el que fa possible que es puguin realitzar les activitats plantejades per l'equip docent. A més, els pares i mares formen part activa del dia a dia del centre, ja que si volen, poden pujar a acompanyar i a buscar als seus fills, moment que moltes vegades permet un traspàs d'informació amb els mestres i crea un clima molt més familiar. És evident que el paper de l'AMPA dins del projecte del centre és molt important, ja que a més de ser els encarregats de les activitats extraescolars, són un factor rellevant i que moltes vegades fan que les propostes de l'equip docent es materialitzin.

El projecte de centre de l'Escola El Martinet, va ser elaborat de forma consensuada per nou mestres durant l'any previ a la seva inauguració. En aquest sentit, van tenir la possibilitat d'aportar les seves propostes en el procés de construcció de l'edifici escolar, per tal que l'arquitectura d'aquest afavorís el desenvolupament del projecte que pretenien construir. Aquest projecte es fonamenta bàsicament en quatre eixos:

- El benestar. Consideren indispensable que el centre l'afavoreixi en totes les seves dimensions: físic, emocional, cognitiu, social...a través dels materials i la disposició dels diferents espais, els quals han de convidar a la serenitat i la comoditat per afavorir l'obertura a les relacions amb els altres i a l'aprenentatge. En aquest sentit, es respecta el ritme d'aprenentatge de cada infant i no es fixen edats i moments per assolir determinats aprenentatges, sinó que es confia molt en el fet que els infants trobaran el seu moment per desenvolupar-los.
- El diàleg amb l'entorn. Pretenen establir una comunicació constant amb el seu entorn per tal de que el projecte educatiu doni sempre resposta a les necessitats dels infants que assisteixen a l'escola i no quedi desarrelat. En aquest sentit a Primària també

es potencien molt les sortides al medi proper perquè infants i adults esdevinguin conscients de les característiques del lloc on es troben.

➤ Espais generadors d'aprenentatge. L'escola compta amb espais de diferents àmbits que disposen dels materials relacionats amb els continguts del currículum i que es consideren adequats per cada franja d'edat, perquè l'alumnat pugui avançar en el seu procés d'aprenentatge a través de les preguntes internes que ell/a es realitza d'acord amb els seus interessos del moment i a partir dels processos d'aprenentatge compartits que es desenvolupen en la interacció amb la resta d'infants.

➤ La idea de comunitat. L'escola és una gran comunitat formada pels infants, els adults que treballen a l'escola (docents, personal administratiu, monitors de menjador...) i els pares i mares, que comparteixen un temps de la seva vida, uns espais, unes necessitats i uns interessos. Aquesta gran comunitat s'organitza a l'escola en 3 microcomunitats:

- Comunitat de petits: formada pels grups d'infants de 3, 4 i 5 anys.
- Comunitat de mitjans: formada pels grups d'infants de 6, 7 i 8 anys.
- Comunitat de grans: formada pels grups d'infants de 9, 10 i 11 anys.

La dinàmica habitual de l'Escola Martinet depèn molt de la comunitat on siguem. Cada comunitat té uns espais (aules) dedicats a unes finalitats concretes que s'aniran desenvolupant al llarg del dia. Tot l'alumnat es reuneix amb el seu grup classe i amb l'adult (mestra), aquest espai s'utilitza freqüentment com a punt d'inici i de retorn de tot l'horari lectiu. Durant el transcurs del dia, aquests espais romandran oberts per desenvolupar les capacitats de tot l'alumnat pertanyents a una mateixa comunitat, amb una gran quantitat d'activitats i material didàctic ben divers. L'organització habitual del matí la podem dividir en dues parts. Una part d'aquest matí ha d'estar dedicada a l'espai interior i l'altre a l'exterior. L'alumnat té la llibertat de decidir com distribuir el temps i a quins espais d'aprenentatge assistir, així que gran part de l'organització i regulació de l'aprenentatge la fan els/les discents autònomament. A l'interior trobem molts espais on cada mestra es responsabilitza del material i del bon clima perquè tot l'alumnat pugui executar les tasques de la manera més adient possible. Cada espai o racó ha sigut dissenyat per potenciar les habilitats i capacitats de cada nen/a amb diverses propostes educatives. A l'exterior també hi ha diverses opcions per estimular el procés d'ensenyament-aprenentatge, encara que en aquest cas agafa més rellevància l'experimentació i el contacte amb la natura. L'equador del matí el podem ubicar a l'esmorzar. Aquest és el moment del dia on totes les classes van al seu espai assignat o de referència i comparteixen les fruites i fruits secs que tothom ha portat. Després d'aquest àpat, tothom pot seguir gaudint de l'espai interior o exterior, tot depèn del que haguem decidit fer la primera franja del matí. Un cop ja s'han recollit tots els estris i materials usats als diferents espais a les dotze en punt, queda mitja hora perquè tot l'alumnat tingui temps lliure per llegir i gaudir dels llibres que hi ha a les seves classes o espais de referència.

A la tarda en canvi varia una mica la dinàmica i es fa un treball més específic amb el grup classe. En alguns casos s'aprofita per fer llengua anglesa, jocs cooperatius, espai matemàtic, llegir i escriure... En aquest sentit potser es dedica més temps a competències i àrees que no apareixen tan sovint al matí o que presenten més necessitat de reforç. L'horari de la tarda s'inicia a una hora diferent a la que estem acostumades a trobar a les escoles ordinàries. A dos quarts de tres tothom està preparat/da per seguir la jornada escolar, per després acabar a les quatre en punt. Com bé hem esmentat abans, hi ha molta variabilitat en la distribució del temps, així que a moltes sortides s'allarga l'horari lectiu per aprofitar al màxim les estones fora de l'escola.

La metodologia emprada dins l'escola gira entorn dels espais o racons, la gran majoria d'àrees i competències es desenvolupen transversalment dins aquests amb diferents propostes educatives ambientades i una gran quantitat de material didàctic. L'autonomia de l'alumnat juga un paper clau, tanmateix com l'aprenentatge entre grup d'iguals. Hem de tenir en compte que el fet d'organitzar les diferents etapes maduratives de l'alumnat per comunitats, afavoreix l'aparició de grups de treball heterogenis, convivint amb la diversitat de ritmes d'aprenentatge i el traspàs de coneixements entre iguals. En aquest cas les mestres exerceixen la tasca de suport, adquireixen el rol d'acompanyants en l'aprenentatge. Les seves intervencions són més visibles quan es tracta de resoldre conflictes, per avaluar, per adquirir el paper de mediador, per dissenyar i desenvolupar les propostes i projectes que volen desenvolupar a partir dels interessos de l'alumnat.... Òbviament, com estem davant una escola activa que no té res a veure amb una de tradicional, la presència dels llibres es fa visible com a font de coneixement i per gaudir. En aquest sentit no es treballa cap contingut a partir d'un llibre, sinó que aquest agafarà importància quan s'utilitzi com a suport per desenvolupar els diferents espais o activitats proposades. Un dels aspectes positius d'aquesta metodologia emprada és que sovint l'aprenentatge cooperatiu apareix a partir de l'espontaneïtat de l'alumnat. Hi ha tasques que es poden fer en parella i d'altres individualment, però molts espais estan oberts perquè la mainada pugui aprendre treballant en grup i gaudir dels/les companys/es si així ho volen.

Una part molt important que considera aquesta escola, està dedicada a les sortides i projectes que s'elaboren i es proposen al llarg del curs. Aprofitant la implicació de moltes famílies i la responsabilitat que pren tota la comunitat escolar perquè els/les discents coneguin i experimentin amb l'entorn, es dediquen molts esforços per oferir espai i temps a l'aprenentatge fora del centre. Habitualment es fan passejades, excursions, rutes en bicicleta per dur a terme projectes que poden haver sorgit arran dels interessos de tot l'alumnat. Aquesta vessant de l'ensenyament sembla estar més lligada als neguits i interessos de la mainada de l'escola que a les directrius que ofereix el currículum. D'aquesta manera posen més èmfasi a la realitat emergida durant el dia a dia, per després lligar-ho als continguts, objectius i competències bàsiques que el currículum imposa.

Donant un cop d'ull, tenint en compte la globalitat i realitat de l'escola, hem pogut observar una necessitat que molts centres actualment tenen en comú. Hem de ser conscients que l'alumnat i les generacions que vénen, tenen un alt contacte amb els mitjans audiovisuals. Des de la perspectiva educativa i formal aquest aspecte no es treballa o no té rellevància dins els centres escolars. Cada dia ens trobem com l'alumnat té un cert grau d'influència digital dins la seva vida quotidiana i moltes de les seves converses i accions venen determinades per l'estímul directe i contacte amb els mitjans audiovisuals. Si tenim una concepció de l'escola i l'educació com a espai per formar ciutadans preparats i capaços de canviar la realitat per millorar-la, tenim la responsabilitat de donar rellevància a com aprendre a llegir els diferents formats audiovisuals. S'ha de pensar com treballar aquesta àrea perquè siguin conscients i crítics de tot allò que escolten i veuen a través de les pantalles o durant la seva vida quotidiana.

3-RELLEVÀNCIA DEL TEMA

Durant els quatre anys de carrera hem pogut observar i conviure en diferents centres educatius amb una diversitat de necessitats molt elevada. La possibilitat de conèixer diferents realitats en diferents contextos, han servit per adonar-nos de quins aspectes poden ser útils per a una educació en consonància amb la realitat que viu i viurà la mainada. Si ens centrem en els fets i accions que es desenvolupen dins i fora de les escoles durant el temps acadèmic i vida quotidiana de les persones, arribarem a coincidir en molts aspectes i continguts que incorporen aquest treball.

Les diferents situacions que s'han desencadenat durant els períodes de pràctiques, han sigut conseqüència directa de la voluntat de fer aquest treball. Cada dia en convivència amb la mainada ens ha fet adonar-nos que moltes de les converses i accions de l'alumnat es veuen molts cops influenciades pels mitjans de comunicació i de manera més concreta els que són de caràcter audiovisual. Per entendre i conèixer el que està succeint dins i fora de l'escola ens hem de posar les "ulleres" d'investigadors i donar un cop d'ull al pas del temps. Quan escoltem i observem les nenes i nens en diversos contextos ens adonem que una part de les seves accions, jocs, dibuixos, comentaris, actituds... vénen impulsades per la conquesta dels mitjans de comunicació audiovisuals que amb el temps han guanyat rellevància dins les nostres llars i vides. És cert que les persones i els temps canvien, i en conseqüència els nostres hàbits i costums també són modificats o alterats. Si tenim en compte la vida de la mainada en un context urbà i ple de trànsit, és justificable que passin gran part del seu temps tancats a casa utilitzant una pantalla com activitat principal del seu temps de lleure. No podem generalitzar però les estadístiques i les gràfiques ens ho demostren, no és tant l'augment de la televisió en franges d'edat entre 4-12 anys, però sí en el cas de l'ús d'Internet i altres "estris" audiovisuals més pròxims al present com tablettes, mòbils, videoconsolles... De manera objectiva podem dir que gran part dels discents actualment, es veuen envoltats d'un freqüent bombardeig d'estímul, exposats des de les pantalles amb intencions que potser nosaltres com adults podem arribar a entendre i pair d'una manera més adient, tenint en

compte el nostre grau de maduresa. Aquest treball no s'ha realitzat per valorar les causes i conseqüències de l'impacte dels mitjans de comunicació sobre les persones i en concret els/les discents, si més no, estem per actuar en conseqüència.

Tenint en compte les dades aportades per Pérez Tornero, (2013) resulta clar que la connexió mediàtica dels joves de nacionalitat espanyola és tan intensa, que en alguns casos, poden estar desenvolupant una relació addictiva amb els mitjans. Per això considerem que s'ha de millorar l'educació amb els mitjans i reconèixer el poder innovador que poden realitzar la millora dels sistemes educatius i així, desenvolupar una consciència crítica mitjançant el seu estudi. Aquest fet, implica potenciar l'autèntic coneixement, enfront de la mera informació Pérez Tornero, (2013). Hem de ser conscients que la integració de l'alfabetització audiovisual al currículum, afavoreix les capacitats per a la utilització de les Tics, que estimula i desenvolupa gran part de les habilitats i competències exigides pel currículum. Com a mestres no podem canviar la realitat i les finalitats actuals dels mitjans de comunicació, però sí que podem proporcionar un espai on es garanteixi el seu estudi i experimentació, per formar futurs ciutadans que siguin capaços de millorar la realitat mitjançant el pensament crític per actuar. Aquesta és la nostra responsabilitat com a mestres, hem de protagonitzar el canvi per ensenyar a pensar la societat democràtica en un nou context postindustrial i neoliberal, de forma crítica, no adaptativa, d'informació i comunicació digital, tal com ens proposen Santisteban- González Valencia, (2013) en el seu article.

Per posar-nos en context i dissenyar la nostra intervenció, hem tingut com a referents termes proposats per Debord, (1976,1996) on ens descriu l'actual societat com a societat de l'espectacle. És el nostre paper proporcionar les eines perquè l'alumnat pugui ser conscient de l'absurda utilització d'alguns mitjans audiovisuals on, en alguns casos, només podem trobar espai per l'oci i l'espectacle, sense tenir cap finalitat social o educativa i d'altres alternatives que ens puguin fer millorar com a societat. Amb la nostra seqüència didàctica volem desenvolupar el pensament crític que contribueixi a preveure la manipulació que pretenen fer alguns polítics i grans corporacions publicitàries per formar ciutadans i ciutadanes amb consciència política i social tal i com ens suggereix Bousvier, (2004).

Per poder realitzar la nostra intervenció de manera adient des de la perspectiva educativa d'un model crític, hem de treballar en tot moment amb un problema socialment rellevant. Per fer-ho de manera significativa i acord amb la realitat que vivim dins i fora l'escola, vam decidir generar una caixa d'investigació de l'alfabetització audiovisual que tractés la discriminació en tot moment. Aquesta decisió ve donada en gran part per la freqüència amb la qual ens trobem on part de l'alumnat presenta mostres de prejudicis per les diferències, que en alguns casos degeneren en violència tant física com psíquica. Són moltes les situacions viscudes que tenen un rerefons racista, masclista, autoritari, d'odi... que en alguns casos sembla que ho facin de manera inconscient. Amb una simple xerrada és difícil que l'alumnat sigui conscient dels seus actes, les seves conseqüències i com ho viu la persona afectada i discriminada. Les

conseqüències a llarg termini poden ser nefastes. El nostre dret com a humans a ser respectats es pot perdre gradualment i pot derivar en conductes i accions que no acaben gens bé tant dins i fora dels centres escolars. La realitat pot ser molt cruel, i l'inici de reaccions tan violentes poden venir precedides de persones que han patit un alt grau d'assetjament dins les escoles, a les llars o al carrer. Per evitar-ho nosaltres volem deixar la nostra llavor més d'hora i treballar-ho de manera concreta i exhaustiva dins les aules, perquè considerem que no se li dóna la suficient importància des de les altes esferes i institucions educatives. El context actual ens ho diu i demana, més en temps de crisis, on molts cauen en l'error de donar la culpa als més fràgils d'una manera desbocada i violenta. També observem països on el suport als extrems radicals augmenten. Nosaltres, amb les nostres armes educatives hem de deixar la nostra llavor perquè no segueixi creixent aquesta epidèmia deshumanitzada plena d'odi. Això ens ha permès aprofitar al màxim la nostra proposta innovadora, en què l'alumnat ens expressa les seves experiències i situacions viscudes on la discriminació és protagonista. Volem que tinguin contacte directe amb les emocions, que reconguin i identifiquin els seus actes, que reflexionin intentant posar-se en el paper dels altres i que siguin capaços de criticar actes i actituds que vivim a la realitat o ens mostra la televisió. La finalitat principal és garantir el respecte cap als altres i la diferència per garantir un bon clima i convivència.

Si donem molta importància a la lectura i escriptura, és de sentit comú formar als alumnes des de la descodificació o lectura audiovisual. No podem seguir generant analfabets, audiovisualment parlant, perquè ja sabem en què es pot convertir una societat desinformada i manipulada. Volem que es valori de la mateixa manera els dos tipus de lectures, però no d'una manera mecànica i memorística, l'aprenentatge, sobretot la lectura es fa a partir de la comprensió i interpretació de cada element, en aquest cas d'imatge i so.

4-INTERVENCIÓ

Hem volgut generar un espai flexible i obert, on la investigació i curiositat de la mainada tindran un paper fonamental en el desenvolupament d'aquesta seqüència didàctica. Treballarem l'alfabetització audiovisual i la discriminació, mitjançant l'autonomia i el treball cooperatiu. Cada discent regularà el seu aprenentatge adequant-se al seu ritme, de manera que deixarem obert l'intercanvi de coneixements entre iguals. Aportarem material suficient perquè puguin aprendre curiosos a partir de la seva voluntat i interessos; d'aquesta manera romandran autònoms i inquiets per respondre els seus dubtes. Volem que sigui una proposta experimental i significativa, per això hi ha moltes activitats on l'expressió d'emocions i opinions seran protagonistes durant tot el procés d'aquesta intervenció. Aprofitarem cada conversa, cada idea sorgida, cada entrebanc com a oportunitats per formar persones crítiques i actives amb la capacitat de millorar la realitat. Sent fidels a la manera de treballar que tenen a la comunitat dels grans, hem utilitzat el format d'una "caixa d'investigació" on desenvoluparan el seu pensament crític, realitzant part de les propostes que suggereixen les diferents fitxes amb diversos nivells de complexitat de manera gradual. En cap moment hauran de seguir les pautes marcades per les fitxes; únicament serviran com a suport i continuïtat de les diferents activitats realitzades durant la seqüència didàctica.

4.1-OBJECTIUS

Amb aquesta unitat didàctica i com bé hem deixat constància, els nostres objectius principals i generals són:

- *Conèixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones.*
- *Aprendre a interpretar i llegir audiovisualment de manera crítica per crear propostes de millora aplicables a la realitat.*

Són els objectius que sostenen les bases de tota la seqüència didàctica, i per tant, el principal i primer que s'ha d'assolir per tal de poder entendre i treballar les activitats i els seus continguts que anirà desenvolupant l'alumnat posteriorment.

Considerem aquests objectius com a clau per poder avançar ja que per poder treballar primer han de saber identificar el tema el qual aprofundirem més endavant, i per tant, que puguin veure ràpidament quines accions poden portar a la desigualtat o quins estereotips existeixen a la televisió i avui dia a la nostra vida quotidiana. Un cop l'alumnat sap identificar gran part dels estereotips, prejudicis i desigualtats entre les persones, aprofundirem més en les diferents sessions a partir dels objectius específics:

- *Seleccionar i valorar la informació rebuda per mitjà de les tecnologies de la informació audiovisuals i digitals.*

- *Identificar i ser conscients de la discriminació que apareix a la televisió.*
- *Conèixer i valorar les diferents situacions de discriminació que trobem a la vida quotidiana.*
- *Experimentar amb aspectes sintàctics i morfosintàctics audiovisuals.*
- *Avaluar les actituds que produeixen desigualtat, estereotips o actituds sexistes a partir de l'anàlisi i reflexió cooperativa.*
- *Proposar mesures de millora que poden evitar o resoldre conflictes per raons de discriminació.*
- *Representar les actituds que produeixen desigualtat, estereotips o actituds sexistes a partir de representacions teatrals i audiovisuals.*
- *Participar activament en el treball de grup, adoptant una actitud cooperativa i dialogant.*

Tots aquests objectius als quals fem referència, han de poder millorar aquesta situació la qual tenim avui dia present als contes, cinema, televisió i a la nostra vida diària, més o menys implícitament. Per tant, han de proposar mesures de millora per evitar aquests conflictes que generen desigualtat i discriminació.

Per dur a terme alguna proposta, també han de poder reflexionar en grup sobre aquest problema i poder avaluar-ho a partir del diàleg. A més hauran de representar aquestes desigualtats a partir del disseny i filmació que realitzaran, ja sigui fent un *representació teatral, spot publicitari, curtmetratge...* deixem llibertat per decidir en quin format volen representar la situació de discriminació, acompanyada d'una proposta de millora aplicable a la realitat.

I per últim però no menys important, considerem que han de participar activament amb el grup a partir de l'ajuda i el diàleg, ja que creiem que la participació ha de ser molt activa pel procés d'aprenentatge i que totes les opinions són vàlides, d'aquesta manera millorem l'autoestima i confiança de l'alumnat per tal de continuar potenciant la futura participació ciutadana.

4.2-METODOLOGIA

Tractarem la discriminació i l'alfabetització audiovisuals ubicant-nos en un model d'ensenyament que desenvolupi el pensament crític, perquè considerem que per treballar l'alfabetització audiovisual i la discriminació és important el paper de conscienciació, interpretació i reflexió, ja que és el model que més s'ajusta a les nostres necessitats vers la seqüència didàctica.

Seguint aquest model, volem que els nostres alumnes sàpiguin analitzar la informació amb la qual es trobaran, interpretar-la i així, actuar en conseqüència. D'aquesta manera, intentarem que siguin ciutadans compromesos amb la realitat que els envolta treballant els valors democràtics necessaris per pensar críticament i actuar de manera responsable tenint en compte les pròpies opinions justificades i argumentades amb bons fonaments, amb eines que seran donades a l'aula.

Com a mestres, ens agradaria que el nostre paper fos, principalment, el d'acompanyant i mediador en situacions concretes i cedir el protagonisme a els/les alumnes per fomentar així, l'aprenentatge autònom i el co-aprenentatge. Així doncs, per mantenir una coherència amb la nostra finalitat, utilitzarem mètodes d'ensenyament que responguin a un model crític fomentant l'autonomia; la interpretació de la informació per generar les condicions necessàries per desenvolupar el pensament crític i així argumentar les actuacions de manera coherent i responsable, alhora que partiríem de la problematització del contingut que treballéssim per tal d'assegurar el desenvolupament de la competència social i ciutadana. Per altra banda, fomentariem els espais de comunicació, cooperació i el treball en equip.

Volem que els nostres alumnes tinguin un paper actiu durant tota la unitat didàctica i, sobretot, que siguin reguladors del propi aprenentatge. Donarem molta importància a l'autonomia i l'experimentació de l'alumnat. Ens agradaria reforçar la idea dels discents com a investigadors, de forma que ells mateixos regulin el seu aprenentatge interpretant, seleccionant informació i avaluant per després crear i proposar alternatives que es puguin dur a terme dins en el seu entorn i context, sobretot que ens aportin canvi i millora.

Les estratègies d'aprenentatge que volem dur a terme durant la unitat didàctica son majoritàriament de co-aprenentatge. La majoria d'activitats estaran planejades per dur a terme en petits grups, fomentant la investigació, la recerca, l'experimentació i la cooperació; intentant així que puguin aplicar els coneixements adquirits (tant conceptuals, actitudinals i procedimentals) a la seva vida quotidiana.

4.3-ACTIVITATS

ACTIVITATS D'EXPLORACIÓ:

Activitat 1- En un primer moment mostrarem els objectius que volem assolir durant el desenvolupament de la seqüència didàctica. Seguidament l'alumnat haurà de fer un Kpsi per tal de conèixer els coneixements previs que té cadascú. Hi haurà preguntes relacionades amb el contingut més proper al món audiovisual, però també donarem espai a un seguit de preguntes relacionades amb el que veuen a la televisió, la quantitat d'hores dedicades i si coneixen la discriminació com a tal.

Activitat 2- Durant aquesta activitat veurem un petit curt d'una pel·lícula on apareixen diverses situacions de discriminació. En un primer moment establirem la lliure interpretació del vídeo sense cap pauta establerta, per després parlar i dialogar en grup per expressar tot allò que els ha semblat rellevant. Seguidament amb el suport d'una fitxa afegida a l'apartat dels Annexos, proposarem un seguit de preguntes obertes, on hauran d'interpretar de manera crítica tot allò que veuen. Les respostes es faran de manera individual encara que serà permès establir comunicació entre el grup d'iguals.

Activitat 3- Després d'haver respòs les preguntes ens posarem en rotllana per començar un diàleg i determinar les respostes de cada alumne en referència al curt que han vist.

Acompanyarem el diàleg per intentar reconduir les diferents converses i evitar que es generin altres diàlegs fora de l'àmbit que volem tractar. Parlarem obertament de les experiències o situacions que hem tingut com les que hem observat al curt.

ACTIVITATS D'INTRODUCCIÓ:

Activitat 4: Dins aquesta activitat es començarà a enllaçar la part més tècnica audiovisualment parlant. D'una manera molt progressiva i regulada farem que l'alumnat com a espectador reflexioni envers totes les tècniques utilitzades per generar coneixement i atracció per com es dissenyen i es creen molts dels productes audiovisuals. Sempre treballarem de manera transversal amb la discriminació que apareix a la televisió. Amb una fitxa on apareixen diverses preguntes relacionades amb els aspectes que hem esmentat anteriorment, hauran de respondre les preguntes a partir del visionat d'anuncis que hem escollit detingudament. Donarem molta rellevància al missatge que interpretem a partir de l'observació d'anuncis.

Activitat 5: Farem un diàleg on comentarem totes les respostes que s'han produït a partir de les fitxes. Relacionarem directament les diferents respostes amb les vivències i experiències que ha viscut tot l'alumnat. Donarem molt d'èmfasi a les diferents situacions de discriminació que han patit o han observat a la televisió i la vida quotidiana. També donarem importància a aquelles accions que ha dut a terme la mainada on han sigut l'origen d'alguna situació de discriminació. Considerarem molt important que les persones que han observat situacions de rebuig, desigualtat, prejudicis... sense haver fet res per millorar aquella situació, són part del grup que crea, genera i reproduceix la discriminació. Donarem fulls on es parlar del terme discriminació i els tipus més generals que podem trobar.

Activitat 6: Durant aquesta activitat es deixarà escollir un vídeo de tots els que hem proposat. Hauran de respondre per parelles les diferents preguntes que apareixen a la fitxa. Aquesta activitat està centrada a conèixer de prop els aspectes sintàctics i morfosintàctics dels productes audiovisuals. Donarem importància als aspectes més generals i simples per evitar un grau de complexitat gaire alt, ja que considerem que no és l'etapa madurativa adient per tractar continguts tan complexes. Dins un apartat de la fitxa es demanarà a l'alumnat que apaugui el so per tal de fixar-nos només en els aspectes sintàctics audiovisuals com els colors, la il·luminació, el ritme...

Activitat 7: Aquesta activitat està dirigida a conèixer els diferents plans i angles que apareixen als vídeos escollits. Abans de tot la fitxa té diverses propostes per entendre millor i d'una manera gradual que són els plans i els angles. Aprofitant la reproducció i observació de vídeos, la mainada haurà de seleccionar diferents plans i posicions de la càmera per esbrinar quina és la seva funció i com s'anomenen. Podran consultar en tot moment una graella que ens presenta la diversitat de plans i la seva funció. També donarem imatges que ajudin a la recerca de quina angulació té cada imatge que han seleccionat als diferents vídeos.

ACTIVITATS DE SÍNTESI I ESTRUCTURACIÓ:

Activitat 8: Farem un petit joc de rol on representaran individualment o bé per parelles diferents situacions de discriminació. La resta de companyes haurà d'esbrinar de quin tipus de raons es tracta. Hem escollit les més freqüents com poden ser per raons de gènere, orientació sexual, malalties, política, nivell cultural i econòmic, racial o ètnica, religiosa, estètica i per edat. Després, un cop endevinades, l'alumnat haurà de formular exemples relacionats que podem trobar a la televisió i a la vida quotidiana.

Activitat 9: A partir d'un seguit d'imatges de diferents èpoques i relacionades històricament amb la discriminació, farem un petit fris cronològic que hauran d'ordenar i classificar. Podran utilitzar Internet per cercar i seleccionar la informació rellevant per contextualitzar cada imatge. El que tindrem més en compte serà identificar el tipus de discriminació que estem veient, la data, causes i conseqüències i els països o llocs on han succeït els diferents fets.

Activitat 10: Amb un seguit de vinyetes, format(Storyboard), tot l'alumnat de manera cooperativa, començarà a decidir què volen representar i gravar en vídeo. Tots els coneixements adquirits durant les activitats anteriors seran útils alhora de dissenyar aquest petit curt. L'única condició que es demana és el fet de transmetre i mostrar una situació de discriminació i que aparegui una proposta de millora. La resta ho fan lliurement tenint en compte aspectes treballats anteriorment com els plans, angles, sons, paisatges...De manera resumida hauran de dibuixar i escriure tot allò que volen expressar i com ho duran a terme.

ACTIVITATS DE GENERALITZACIÓ I APLICACIÓ:

Activitat 11:L'activitat tractarà d'aplicar tots els coneixements adquirits ens diferents contextos de manera artística. A partir del disseny del curtmetratge hauran de filmar tot allò que havien decidit i proposat. Serà molt important quines són les tècniques que utilitzen i tenen en compte. Donarem molta rellevància a la creativitat, el treball en grup la participació i els aspectes que han tingut en compte per transmetre aquell missatge que té a veure amb la discriminació.

Activitat 12: L'última activitat està dirigida a fer una autoavaluació de tots els coneixements assolits i apresos durant la seqüència didàctica. Tindran diverses propostes i graelles per poder ser conscients de quin ha sigut el nivell d'aprenentatge de cadascú. Hi ha una part de l'avaluació que ens torna a fer la pregunta inicial que guia la seqüència didàctica, on podrem veure i comparar les diferents respostes a l'inici i final de la "caixa". La segona proposta ens centra en avaluar aspectes més tècnics de contingut audiovisual, tot allò que com a mestres hem considerat que és important a l'hora de llegir audiovisualment. La proposta final tracta de fer una carta al director de la televisió del canal o cadena que vulguin, on expressarem tot allò que considerem important o ens sembli injust. Per acabar hauran de donar propostes de millora i

descriure com seria la seva televisió del futur si fossin els nous directors/es de la cadena o canal de televisió.

Els recursos que utilitzarem són diversos, però hem de tenir en compte que estem a una escola on no existeixen les aules com tradicionalment coneixem. Durant el desenvolupament de la seqüència didàctica estarem ubicats en l'espai de música, on podrem gaudir d'un ambient de treball adient gràcies al silenci perquè queda aïllada de la resta d'espais que són molt més oberts i sorollosos. Necessitem aquest bon clima perquè treballarem amb material audiovisual i hem d'escoltar i dialogar lliurement, on l'expressió oral és vital dins aquesta seqüència didàctica. La resta de materials i recursos utilitzats són més freqüents a les escoles; no obstant dubtem que tinguin els mateixos objectius i usos que els que hi donarem nosaltres. Durant totes les activitats tindrem a l'abast tres ordinadors portàtils amb accés a Internet. Aquesta serà una de les eines que més utilitzarem perquè estem treballant amb material audiovisual, sobretot extret del món del cinema i televisió. També utilitzarem una gravadora per enregistrar totes les converses i diàlegs que s'originen durant el desenvolupament de la intervenció. En molts casos utilitzarem aquestes gravacions per donar continuïtat a propostes i activitats i donar més presència a l'aprenentatge significatiu. La resta de recursos tindran presència en moments més concrets com les fotografies de diferents èpoques i contextos tractant la discriminació per acabar fent un petit fris cronològic. Dos curts de tres minuts aproximadament de pel·lícules com "Forrest Gump" i "Buda explotó por vergüenza". Els anuncis també tindran una forta presència per tractar més de prop el món de la televisió, en aquest cas hem escollit anuncis de detergents i un de caire polèmic i polític creat per Plataforma per Catalunya durant el període d'eleccions autonòmiques de l'any 2011. També hem hagut de dissenyar el nostre propi material, en alguns casos per fomentar l'autonomia hem fet fitxes amb propostes per treballar la discriminació i alfabetització audiovisual d'una manera més autònoma pels discents. També com a suport hem fet un diccionari amb vocabulari tècnic audiovisual i un document que ens aporta informació sobre la discriminació. Per finalitzar també treballarem amb algunes gràfiques que donen rellevància al consum de televisió de la mainada, dibuixos crítics amb la televisió per interpretar-los, fitxes amb vinyetes per dissenyar el curt que farà l'alumnat, fitxes amb els diferents plans i angles cinematogràfics, full KPSI, fitxa d'avaluació, la càmera de filmar i un trípod per deixar-la fixa. En tot moment la part d'escriptura es durà a terme a la llibreta individual que tenen per escriure durant tot el curs.

4.5-GRAELLA SEQÜÈNCIA DIDÀCTICA I CRONOGRAMA

Com som les persones? Què ens diu la televisió?			
<i>Competència global que es vol ajudar a desenvolupar en l'alumnat:</i> Competència social i ciutadana			
Àrea que orienta la seqüenciació: Ciències Socials	Altres àrees que es treballen: Educació per al desenvolupament personal i la ciutadania, Llengua catalana i castellana i Educació artística		Durada: 10 sessions, 1h 20' per sessió. Total: 10 dies.
Objectius	Competències	Continguts	Criteris d'avaluació
1. Conèixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones. 2. Aprendre a interpretar i llegir audiovisualment de manera crítica per crear propostes de millora aplicables a la realitat. 3. Seleccionar i valorar la informació rebuda per mitjà de les tecnologies de la informació audiovisuals i digitals 4. Identificar i ser conscients de la discriminació que apareix a la televisió. 5. Conèixer i valorar les diferents situacions de discriminació que trobem a	- La competència comunicativa i lingüística - La competència artística i cultural - La competència d'aprendre a aprendre - La competència social i ciutadana	1. Anàlisi de les conseqüències que provoca la discriminació per tal de proposar solucions respecte aquestes situacions. 2. Creació d'un curtmetratge representant una situació de discriminació i una proposta de millora. 3. Identificació de situacions de discriminació a la societat i la televisió, observant imatges, vídeos o altres fonts secundàries per tal de ser conscients d'aquelles actuacions que produeixen una desigualtat. 4. Comprensió i anàlisi de les diferències entre persones que hi ha a la realitat i les diferències que trobem amb els personatges que apareixen a la televisió.	- Identificar i interpretar diferents situacions esdevingudes per raons de discriminació. - Justificar i argumentar les diferents opinions de manera raonada utilitzant l'expressió oral i escrita. - Participar de manera activa, col·laborant amb els companys, amb iniciativa i creant un bon clima. - Comunicar de manera escrita i oral els coneixements apresos - Dissenyar un curtmetratge seguint un criteri lògic - Ser conscients de la discriminació que apareix en els diferents mitjans de comunicació audiovisuals. - Identificar i cercar les causes i conseqüències que tenen les diferents situacions de discriminació.

4.5-GRAELLA SEQÜÈNCIA DIDÀCTICA I CRONOGRAMA

la vida quotidiana. 6. Participar activament en el treball de grup, adoptant una actitud cooperativa i dialogant. 7. Avaluar les actituds que produeixen desigualtat, estereotips o actituds sexistes a partir de l'anàlisi i reflexió cooperativa. 8. Proposar mesures de millora que poden evitar o resoldre conflictes per raons de discriminació. 9. Representar les actituds que produeixen desigualtat, estereotips o actituds sexistes a partir de representacions teatrals i audiovisuals. 10. Experimentar amb aspectes sintàctics i morfosintàctics audiovisuals.		5. Participació i cooperació durant el treball en equip generant un bon clima respectant el material i al grup d'iguals. 6. Comprensió de les diferents realitats en les èpoques històriques a través de l'anàlisi d'imatges i vídeos que ens mostren situacions de discriminació en diferents moments i contextos . 7. Recerca i selecció d'informació mitjançant fonts primàries i secundàries per tal de saber quines organitzacions volen que segueixi existint la desigualtat entre persones. 8. Avaluació de la situació actual de les persones discriminades per tal de buscar maneres d'evitar aquests tipus de situacions. 9. Comparació i diferenciació dels principals plans i angles de les imatges. 10. Coneixement dels aspectes sintàctics i morfosintàctics audiovisuals.	- Crear i formular propostes de millora que estiguin acord amb la realitat o que siguin aplicables. - Esbrinar i conèixer aspectes sintàctics i morfosintàctics audiovisuals. - Extreure conclusions tenint en compte tant les proves i informacions aportades, com el coneixement après sobre el tema

	DIA	ACTIVITATS	Objectius i continguts
SESSIÓ 1	05/05/2015	- Kpsi (30') - Interpretació i observació de curts (20') - Debat (30')	Obj: 1,2,3,5,6 Cont: 3,4,5
SESSIÓ 2	12/05/2015	- Interpretació i observació d'anuncis (40') - Debat (30')	Obj: 1,2,3,4,5,6 Cont: 3,4,5,8
SESSIÓ 3	13/05/2015	- Experimentació amb aspectes sintàctics i morfosintàctics audiovisuals. (1h 20')	Obj: 2,3,6,10 Cont: 3,4,5,8,9,10
SESSIÓ 4	14/05/2015	- Joc de rol (25') - Fris cronològic (55')	Obj: 1,3,4,5,6,7,9 Cont: 1,3,5,6,7,8
SESSIÓ 5	18/05/2015	- Disseny curtmètratge (1h 20')	Obj: 4,5,6,7,8,9 Cont: 1,2,3,4,5,8,9,10
SESSIÓ 6	19/05/2015	- Disseny curtmètratge (30')	Obj: 4,5,6,7,8,9 Cont: 1,2,3,4,5,8,9,10
		- Gravació i representació d'una situació de discriminació (50')	Obj: 1,4,5,6,7,8,9,10 Cont: 1,2,5,8,9,10
SESSIÓ 7	20/05/2015	- Gravació i representació d'una situació de discriminació (1h 20')	Obj: 1,4,5,6,7,8,9,10 Cont: 1,2,5,8,9,10
SESSIÓ 8	21/05/2015	- Gravació i representació d'una situació de discriminació	Obj: 1,4,5,6,7,8,9,10 Cont: 1,2,5,8,9,10
SESSIÓ 9	22/05/2015	- Gravació i representació d'una situació de discriminació	Obj: 1,4,5,6,7,8,9,10 Cont: 1,2,5,8,9,10
SESSIÓ 10	25/05/2015	- Autoavaluació	Obj: 1,4,5,7,8,10 Cont: 1,3,4,8,10

4.6-DISENY D'AVALUACIÓ

Tenint en compte la seqüència didàctica que ens agradaria dur a terme optem per una avaluació formativa però també formadora ja que el que és més important per a nosaltres, és que els alumnes siguin capaços de recollir les dades necessàries, les sàpiguen analitzar i emetre judicis en conseqüència per tal prendre decisions sobre com actuar davant de certes situacions de discriminació. La forma que ens sembla més eficaç és regulant les dificultats o possibles errors amb els quals es puguin trobar durant el procés d'aprenentatge, fet que ens permetrà utilitzar l'error com una oportunitat més per aprendre, i on les decisions que es prenguin sobre la regulació del procés d'E-A sigui de manera equitativa entre el/la mestre/a i els seus alumnes. Si ho duem a terme d'aquesta manera, estarem adaptant-nos a les necessitats dels nostres alumnes i responant a les nostres per ensenyar els continguts i objectius els quals ens haguem marcat inicialment. En tot moment avaluarem el procés que desenvolupa la mainada a partir de l'observació. La gravació de les converses serà indispensable per valorar globalment tot el que s'ha fet i dit durant les activitats. També prendrem nota de tots els apunts que han anat escrivint a la seva llibreta. Acabarem dedicant la última sessió a la autoavaluació, permeten espai perquè la mainada sigui conscient del grau d'assoliment i aprenentatge han tingut durant les diferents activitats. També hem escollit un ítem perquè amb diferents imatges puguin valorar quin ha sigut finalment el nivell d'aprenentatge obtingut al fer aquesta proposta d'innovació. D'aquesta manera com a mestres podrem valorar i comparar quin és el seu grau de percepció i exigència que té cada discent de sí mateix/a.

Sense deixar de banda la competència social i ciutadana, amb el desenvolupament d'aquesta intervenció avaluarem altres competències com la lingüística ja que és important que els alumnes puguin comunicar-se de manera eficient. Una altra competència bàsica seria la que es treballa sobre el tractament de la informació per tal d'adquirir uns sabers sobre com cerquem, seleccionem i processem tota la informació que podem tenir a l'abast.

La competència d'aprendre a aprendre també és important tenir-la en compte ja que és útil a l'hora regular el propi aprenentatge de l'alumnat i, així, essent cada vegada més autònoms. Aquest darrer fet ens permet enllaçar amb la competència d'autonomia i iniciativa personal destacada per tal que els alumnes siguin conscients d'una sèrie de valors i actituds essencials per moure's en el món com ara la responsabilitat en les pròpies actuacions. Creiem que la competència artística també es podria veure vinculada amb aquesta seqüència didàctica, a través d'algunes de les activitats que siguin dissenyades on els alumnes podrien extreure informació mitjançant obres artístiques, pel·lícules, fotografies, anuncis...

5-AVALUACIÓ

- ***Identificar i interpretar diferents situacions esdevingudes per raons de discriminació.***

L'alumnat ha respòs molt bé. Han tingut força facilitat per identificar i interpretar les diferents situacions esdevingudes per raons de discriminació. És cert que en un inici part de l'alumnat no coneixia el terme discriminació, però ràpidament han sabut relacionar-ho amb tot el que veuen i viuen durant les seves vides. En els anuncis que hem escollit, inicialment han mostrat dificultat per trobar elements que provoquin discriminació, però amb el temps de reflexió suficient han pogut detectar-ho mostrant entusiasme i desacord pels actes de menyspreu que han esbrinat. En casos aïllats, encara els hi costa trobar missatges implícits darrera dels anuncis, però amb les preguntes encertades i la col·laboració de tot el grup han acabat estan al mateix nivell que la resta de companyes.

- ***Justificar i argumentar les diferents opinions de manera raonada utilitzant l'expressió oral i escrita.***

Gran part de l'alumnat ha deixat fluir les seves opinions, sobretot oralment. Hem aprofitat totes les converses i pensaments per veure els diferents punts de vista. Durant els debats han sortit diverses situacions on diversos alumnes han sigut protagonistes d'actes discriminatoris a altres companys/es. D'una manera assertiva han conduït les converses per saber les raons i finalitats de molts dels seus actes. Com a mestres hem hagut de vigilar molt perquè la situació no es descontrolés i ningú es sentís incòmode, encara que sempre hem deixat el debat ben obert per veure les diferents reaccions. Només en un cas, durant les primeres sessions hi havia una alumna amb una actitud poc participativa, semblava sentir-se una mica incòmode amb els components del grup, fet que ha influenciat alhora d'expressar els seus sentiments, emocions i opinions. Durant la resta de sessions ha mostrat un canvi en la seva actitud i s'ha obert de manera que s'ha vist més receptiva i participativa amb la resta del grup.

- ***Participar de manera activa, col·laborant amb els companys, amb iniciativa i creant un bon clima.***

És difícil valorar si totes han participat amb el mateix grau d'implicació, però a partir de l'observació i anàlisi dels resultats podem destacar que dos alumnes prenen més iniciativa per prendre decisions. Ningú ha executat tasques sense tenir l'aprovació dels altres, però hem vist destacat el poder d'influència que tenen alguns/es per convèncer a la resta. L'ambient ha sigut força bo, en casos aïllats hem sigut partícips de situacions de discriminació i rebuig, fet que hem aprofitat per seguir aprenent en base situacions properes. També és molt enriquidor veure com l'alumnat intenta resoldre els conflictes i es posa en defensa de la persona que ha rebut el menyspreu. No obstant, sempre apareixen insults i comentaris una mica desagradables d'escoltar, però es part de la realitat que ens trobem i en cap cas han degenerat en agressions físiques.

- *Entendre i conèixer els principals plans i angulació tenint en compte la seva funció.*
- *Comunicar de manera escrita i oral els coneixements apresos*

Tots/es han sabut transmetre els coneixements apresos de manera oral. Cadascú amb les seves paraules, alguns més encertats que d'altres però no han mostrat cap dificultat. Únicament hem vist en casos puntuals que no sentien gaire comoditat per expressar-se en llengua catalana. En el cas de l'escriptura era poca la mainada capaç de sintetitzar i plasmar en paper tot el que pensen i volen expressar. Sembla que en alguns casos se'ls hi fa feixuc concentrar-se per escriure. En aquests casos quan veiem que el nivell de saturació era alt donàvem una petita empenya per facilitar la tasca. També hem permès que ho facin de manera oral i només escriure les idees generals en format llistat per després redactar-les amb sentit i un ordre lògic.

- *Dissenyar un curtmètratge seguint un criteri lògic*

S'ha assolit amb molt d'èxit. Totes han sigut conscients del missatge que volien transmetre i com ho volien fer. Han utilitzat criteris lògics sense la supervisió d'un adult, organitzant quina part havia de realitzar cadascú, establint una introducció, nus i desenllaç. Han tingut en compte molts aspectes que hem anat treballant durant les activitats anteriors com els plans, angles, sons, colors, escenaris...Únicament en alguns moments han posat massa èmfasi a elements no tan importants com el vestuari dels personatges, cartells decoratius... No obstant, han dibuixat i redactat molt bé tot allò que s'han proposat fer.

- *Ser conscients de la discriminació que apareix en els diferents mitjans de comunicació audiovisuals.*

Podem dir que tots/es són conscients de gran part de la discriminació generada per la televisió. Sobretot han sabut identificar-la en les sèries i programes que veuen habitualment, concretament en molts rols i actituds que executen els diferents personatges. Encara que considerem, que només poden captar aquells missatges i situacions més explícites. Han mostrat força dificultats en aquells vídeos que queden més amagats perquè sovint es deixen emportar per detalls que potser no tenen la suficient importància per entendre la globalitat dels vídeos vistos a classe.

- *Identificar i cercar les causes i conseqüències que tenen les diferents situacions de discriminació.*

En tot moment han establert vincles entre les causes i conseqüències generades per les situacions de discriminació. Tant és així, que hem comentat notícies que han passat últimament en alguns centres escolars mostrant interès i empatia per les persones afectades, sobretot en els casos de "bullying". Han pogut observar part de la realitat que hi ha en aquest món, mostrant-se sorpresos quan s'han adonat que encara succeeixen aquestes situacions molt semblants als temps passats.

- ***Crear i formular propostes de millora que estiguin acord amb la realitat o que siguin aplicables.***

És una de les parts que més temps i reflexió ha necessitat. En un principi part de l'alumnat deia propostes llunyanes a la realitat o poc ortodoxes. Amb paciència han aconseguit formular una proposta enregistrada al curt, que han fet que la considerem força encertada i aplicable a la realitat. Dins la seva proposta de millora, han establert mecanismes i estratègies d'empatia perquè la persona que discrimina es posi a la pell de la persona afectada. Ens ha sorprès que hagin tingut tanta sensibilitat i tacte per representar la situació, sobretot perquè no han hagut de pagar amb la mateixa moneda a la persona que mostrava prejudicis per poder-la posar en el lloc de l'altre.

- ***Esbrinar i conèixer aspectes sintàctics i morfosintàctics audiovisuals.***

Sorprenentment ha tingut molt d'èxit. L'alumnat ha sigut capaç d'entendre i posar en pràctica aspectes audiovisuals d'un nivell de dificultat força alt. Han sigut capaços de comparar i identificar els diferents plans i angles, utilitzant criteris lògics per diferenciar-los. Posteriorment durant el rodatge i disseny del curt, han utilitzat de manera molt adient tota aquesta part més tècnica i complexa del món audiovisual. Ha sigut molt engrescador escoltar les seves converses i com debaten per veure quina posició de la càmera era la millor, sobretot quan tenen la inquietud de posar-li i buscar el nom de les diferents posicions que han anat utilitzant durant el procés de disseny i creació del curt. Altres aspectes com els colors i els sons han sigut fàcils d'esbrinar i trobar la seva relació i finalitat dins els vídeos observats.

- ***Extreure conclusions tenint en compte tant les proves i informacions aportades, com el coneixement après sobre el tema***

Són tot terrenys d'Internet. Saben cercar gran part de la informació però molts cops no tenen l'hàbit de contrastar-la amb altres fonts. A nivell de reflexió i capacitat per extreure conclusions, trobem una gran diversitat en el grau d'assoliment. Part de l'alumnat no semblava en un principi, realitzar conclusions en consonància amb la informació i coneixement sobre el tema. Sovint aquests es deixen emportar de manera impulsiva i espontània a dir el primer que se'ls hi passa pel cap, altres tenen la necessitat de memoritzar aquelles reflexions que han dut a terme anteriorment perquè no han interioritzat adientment els coneixements apresos. Però també tenim part de l'alumnat que és capaç gairebé a l'instant establir conclusions lògiques i ben argumentades a partir de la informació rebuda i treballada. No se si és coincidència, però les noies presentaven molta més facilitat per organitzar-se mentalment i extreure conclusions a partir de reflexions més abstractes.

ACTIVITATS	<i>Novell</i>	<i>Principiant</i>	<i>Professional</i>	<i>Expert/a</i>
1 KPSI	Respon les preguntes mecànicament.	Respon les preguntes amb una prèvia comprensió de la lectura.	Interpreta les preguntes i les respon reflexionant.	Interpreta les preguntes i les respon reflexionant. Mostra interès i curiositat pel tema.
2 INTERPRETACIÓ VÍDEO	Veu el vídeo sense posar gaire interès i no es fa cap pregunta.	Veu el vídeo i dóna importància a detalls que no formen part de la situació de discriminació.	Interpreta el vídeo i detecta la situació de discriminació.	Interpreta el vídeo, detecta la situació de discriminació i descriu detalls de les possibles causes. Es mostra empàtic. Formula preguntes que intenta respondre.
3 DIÀLEG	No expressa les seves opinions i experiències.	Expressa la seva opinió i descriu detalls del que ha vist.	Expressa la seva opinió i descriu la situació de discriminació. Posa exemples de les seves experiències.	Expressa la seva opinió justificada i ordenadament. Descriu la situació de discriminació relacionant les causes i conseqüències. Posa exemples de les seves experiències i ho relaciona amb el que veu a la televisió.
4 ANUNCI- INTERPRETACIÓ CONTINGUT AUDIOVISUAL	Veu l'anunci sense donar importància als diferents aspectes audiovisuals.	Posa atenció i identifica els diferents aspectes audiovisuals.	Observa detingudament els diferents aspectes audiovisuals, els identifica i ho relaciona amb el que sent i percep.	Identifica i interpreta els diferents aspectes audiovisuals i els relaciona amb el que sent i percep. Intueix les funcions dels diferents aspectes. Utilitza les seves paraules per dir el què a entès.
5 DIÀLEG	No expressa les seves opinions i experiències.	Expressa la seva opinió i descriu detalls del que ha vist.	Expressa la seva opinió i identifica la situació de discriminació.	Identifica i interpreta els diferents aspectes audiovisuals i els relaciona amb el que sent i percep. Posa èmfasis en el missatge i el critica de manera argumentada.
6 VÍDEO –ASPECTES SINTÀCTICS I MORFOSINTÀCTICS	No posa atenció ni relaciona els diferents aspectes audiovisuals del vídeo.	Mostra curiositat pels diferents aspectes audiovisuals. Sap identificar alguns.	Intueix la funció d'alguns aspectes audiovisuals. Els identifica i compara amb altres vídeos.	Identifica i interpreta els diferents aspectes audiovisuals i els relaciona amb el que sent i percep. Expressa la seva funció i ho relaciona críticament amb els diversos vídeos que ha vist.
7 VÍDEO- PLANS I ANGLES	No mostra curiositat per diferenciar els diferents plans i angles.	Compara i diferencia els diversos plans i angles.	Compara i diferencia els diversos plans i angles. Corregeix els errors i busca informació útil.	Identifica i classifica els diferents plans i angles tenint en compte les seves funcions. Es mostra autònom per resoldre dubtes i entrebancs.

5.1-RÚBRICA

5.1-RÚBRICA

8 JOC DE ROL	No mostra interès per representar les diferents situacions de discriminació.	Mostra interès davant les representacions i participa activament.	Identifica característiques de la representació. Expressa els sentiments i emocions que li desperta. Diferència les raons de discriminació.	Expressa els sentiments i emocions que li desperta. Diferència les raons de discriminació. Es mostra empàtic amb les diferents situacions. Posa exemples relacionats amb la vida quotidiana i el que veu a la televisió.
9 FRIS CRONOLÒGIC	Classifica i ordena mecànicament les imatges sense cap criteri.	Cerca informació i classifica les imatges utilitzant algun criteri.	Describeix les característiques de la situació. Recull i selecciona la informació per interpretar-la. Ordena i classifica les imatges seguint algun criteri.	Describeix les característiques de la situació. Recull i selecciona la informació, interpreta i verifica els resultats. Explica i relaciona les causes i conseqüències. Ordena i classifica les imatges seguint criteris lògics.
10 VINYETES "STORYBOARD"	La participació és intermitent.	Participa activament i aporta idees per plasmar a la representació.	Estructura ordenadament la representació. Té en compte aspectes audiovisuals treballats a classe.	. Planteja alternatives creatives. Té clar el missatge que vol transmetre. Fa propostes de millora aplicables a la realitat. Estructura ordenadament la representació. Té en compte aspectes audiovisuals treballats a classe.
11 REPRESENTACIÓ AUDIOVISUAL	La participació és intermitent.	Participa activament i ajuda als companys.	Aplica diferents tècniques. Planteja alternatives creatives. Participa en tot moment. Té clar el missatge que vol transmetre.	Aplica diferents tècniques. Planteja alternatives creatives. Utilitza tot els coneixements apresos. Respecta als companys. Participa en tot moment. Té clar el missatge que vol transmetre i la proposta de millora.
12 AUTOAVALUACIÓ	Respon les preguntes mecànicament.	Interpreta les preguntes i les respon seguint algun criteri.	És conscient del propi grau d'assoliment i aprenentatge. Respon les preguntes de manera ordenada i ben argumentada.	És conscient del propi grau d'assoliment i aprenentatge. Respon les preguntes de manera ordenada i ben argumentada. Critica allò que veu i sent. Fa propostes de millora aplicables a la realitat. És conscient dels efectes negatius que pot tenir la televisió.

6-CONCLUSIONS I PROPOSTES DE MILLORA

En la globalitat del procés hem pogut observar que part de la mainada, en el seu paper com a espectadors dels mitjans audiovisuals presenten certes dificultats per interpretar i fer-se preguntes per desenvolupar el pensament crític. Hem detectat que tenen una tendència a donar rellevància a elements més propers a l'espectacle i no tant al contingut en sí de tot el que veuen. Presenten una facilitat i agilitat òptima per comprendre i sintetitzar la informació rebuda, però en molts casos no dediquen gaire temps a realitzar reflexions més abstractes i aconseguir que la curiositat els envaeixi per fer interpretacions complexes i donar una opinió elaborada i ben justificada. Podríem dir que en alguns casos semblen tenir una certa mecànica força interioritzada per "empassar" i pair tot allò que escolten i veuen. Som conscients que no hem tingut la possibilitat d'intervenir amb tot l'alumnat que hi ha a l'escola, però sí que hem sigut participants de les nenes i nens que han estant fent aquesta proposta d'innovació i hem vist amb ulleres el màxim d'objectives possibles el grau de desconeixement o poc contacte amb el món audiovisual des de una perspectiva crítica. Es tan aquesta poca interacció amb material audiovisual des de diferents perspectives o vessants que en els inicis de la intervenció, part de l'alumnat presentava inseguretat a l'hora de donar una opinió o respondre preguntes obertes sense cap pauta a la que seguir. En alguns casos m'ha semblat que estaven angoixats/des per si estaven responenent les preguntes bé o malament, quan dins aquesta proposta no hi ha cap activitat on apareguin respostes incorrectes. Durant les primeres sessions ens sobtava trobar-nos alguns/es discents que demanaven supervisió de l'adult per continuar amb confiança. Aquests aspectes resumits anteriorment són una mostra de dades que ens fan entendre i veure que l'educació i el curriculum hauria d'incorporar els mitjans audiovisuals com una àrea indispensable. No obstant cal dir que sóc de les persones que creuen que el curriculum actual està molt distanciat d'una educació real útil i significativa que treballa per millorar el món, finalitat que crec que hauria de ser la més rellevant. Per poder assolir aquestes fites no hi ha cap dubte en que s'hauria de tenir el pensament crític com a columna vertebral del curriculum i tota àrea es podria treballar de manera transdisciplinar amb altres acompanyada sempre d'un problema socialment rellevant.

Un dels aspectes que canviaria de la intervenció seria iniciar les primeres activitats amb imatges, aquest fet implica que treballem d'una manera més gradual i segurament més adient i propera a l'alumnat. En conseqüència les sessions s'haurien d'allargar, pensem que seria positiu disposar de més temps i espai per realitzar aquesta intervenció. Si tenim en compte el projecte educatiu que té el centre i la manera que tenen de treballar les diferents competències i àrees curriculars, pensem que seria bo plantejar dinàmiques i activitats més properes a la seva forma de fer. Les intervencions inicials potser es farien amb més fluïdesa si el canvi de dinàmiques no es tan agressiu i s'apropa una mica més al seu dia a dia. Hem de tenir en compte que ens han permès intervenir amb una seqüència didàctica amb un model crític que és força distant a com es fan les coses a El Martinet. Un altre aspecte que considerem que es podria millorar és l'accés a fonts d'informació i coneixement relacionades amb el món audiovisual que siguin adients per

les diferents etapes educatives que podem trobar a les escoles. En molts casos hem hagut d'adaptar i buscar entre "les pedres" recursos que puguin ser útils i significatius per a l'alumnat.

En tot cas la resposta de l'alumnat davant aquesta seqüència didàctica ha sigut molt bona. Encara que considerem breu el total de la intervenció des de la nostre parer l'alumnat ara té l'oportunitat de veure i pensar des d'altres perspectives que potser abans no s'havien imaginat o plantejat. En canvi de manera més concreta en el tracte de la discriminació, les persones que habitualment discriminen segueixen tenint l'hàbit de fer de les seves durant l'horari acadèmic, fet que ens fa plantejar que no ha sigut suficient el grau d'incidència en les seves actituds i comportaments almenys a curt termini.

7-CONSIDERACIONS FINALS

Els aprenentatges desenvolupats durant tot el procés d'elaboració i disseny d'aquest treball, han sigut d'una gran envergadura i enriquiment personal. He pogut posar en pràctica tots els coneixements que he considerat més útils i significatius durant aquests quatre anys de carrera. En primera instància, aquest treball de fi de grau, ha donat lloc a poder realitzar una seqüència didàctica basada en la realitat, fet que no s'ha produït amb la suficient freqüència dins la programació imposada des de la universitat, almenys des de la meua perspectiva i opinió. Poder aprendre a partir de l'experimentació i convivència directa amb la mainada durant un llarg període, m'ha permès establir vincles directes entre la pràctica docent i la teoria, que fins ara havia estat immòbil dins els papers i documents. Hi ha una quantitat molt gran de sabers i coneixements posats en cada paraula i acció duta a terme durant aquest viatge final cap a la docència, en aquest cas només parlarem dels que considero més rellevants. Tot ha començat fent un estudi i diagnòstic del centre escolar, investigant i analitzant cada persona i alumne que forma part de la comunitat del context i entorn. He sentit en les meves pròpies mans la responsabilitat que tenim les mestres d'exercir un paper com a investigadors durant tota la vida docent que ens espera. El reciclatge continu i la voluntat de documentar-nos dia a dia, té un paper fonamental dins el món educatiu. El món canvia pas a pas i nosaltres, hem d'estar preparades per atendre a tot l'alumnat en relació directa amb el context i necessitats que es produeixen en un moment concret. El fet de programar i estar en convivència amb altres mestres, m'ha fet entendre la importància de comunicar-nos amb cada persona i cada element que forma part de la comunitat. Sota l'eix vertebrador de la democràcia, tota decisió ha de ser pressa i compartida amb les famílies, escola, docents i mainada, ja que totes formem part d'una mateixa realitat que podem millorar amb la participació de totes. La programació no la veig del tot important, però sí una anticipació de les diferents situacions que poden derivar de les nostres actuacions i disseny d'activitats, i quines poden ser les més adients per atendre a la enriquidora i àmplia diversitat. Considero l'educació com una de les claus que ens pot fer millorar com a societat, tenint constància i coneixement dels models que trobem en gran part de centre escolars, és indispensable ser innovadores i experimentar dia a dia amb la

pràctica educativa. No dic que el model educatiu actual sigui catastròfic, al contrari, ens han de servir com a oportunitat i font de coneixement per innovar i no caure en els mateixos errors i així, poder anar més enllà del que ja ha estat escrit. És difícil canviar el projecte sencer d'una escola, però com a futures mestres hem de lluitar per fer els canvis adients per assolir les necessitats emergents d'aquesta terra tan global i diversa. El pensament crític ens ha d'acompanyar en tot moment, i més posar-ho en pràctica amb nosaltres mateixes. Cada error i entrebanc ha de ser una oportunitat per millorar i per fer-ho, hem de reflexionar envers les nostres actuacions i maneres de fer, fer-nos preguntes, conèixer altres realitats i sobretot posar-nos en la pell dels altres. L'educació és molt complexa i abstracta, molts factors intervenen i influencien directament sobre l'entorn. Hem de tenir una mirada global i temporal de tot el que succeeix, tan a curt com a llarg termini. Les persones som éssers molt difícils de gestionar, i per garantir l'aprenentatge hem de fer una mirada molt àmplia per donar el valor suficient a cada element que la componen. Les emocions, els sentiments, els valors, les experiències... són components vitals de les persones i hem de tenir-les molt presents alhora de plantejar-nos qualsevol activitat educativa. La memòria sota l'acció mecànica i inconscient no té cap finalitat social i educativa, i el nostre deure és generar espais amb el suport de material didàctic seleccionat escrupolosament perquè sigui adient a totes les etapes maduratives i necessitats que podem trobar dins un centre escolar. La flexibilitat ha d'estar present en tot moment, no podem mostrar un espai rígid i pautat perquè no volem formar màquines sense racionalitat i pensament crític. Aquest és un dels aspectes que considero més importants, el fet de donar espai a alumnes actius i autònoms, capaços de regular i gestionar les situacions conflictives i executar accions que puguin millorar la realitat i els hi permeti ser ciutadans actius. El que entenc com a mestre, és el paper de mediador i acompanyant en el procés d'ensenyament i aprenentatge, però és part de la nostra competència dissenyar propostes que garanteixin la utilitat dels coneixements a la vida quotidiana de la manera més significativa i motivadora possible, sempre establint un lligam lògic entre la teoria i la pràctica de manera transversal amb altres àrees.

La meva autocrítica personal durant aquest treball serà força constructiva. És cert que podria haver dissenyat una proposta més propera al centre on he estat de pràctiques, però els meus coneixements i actitud, m'han capacitat per resoldre de manera assertiva tots els problemes i entrebancs que han anat sorgint durant el disseny de la intervenció. Cada dia he tingut en compte com s'han desenvolupat les sessions que ha executat la mainada i he fet canvis per apropar-me cada cop més als seus interessos i aprenentatges. En alguns casos que considero mala praxis, m'he vist obligat a guiar una mica part d'alguna activitat, deixant-me emportar pel recolzament que deien necessitar alguns alumnes en moments molt concrets. M'he vist forçat perquè el temps em queia a sobre, però d'ara endavant executaré els canvis possibles perquè l'alumnat segueixi el curs natural en el seu aprenentatge. També cal dir que tot el treball que he fet, és difícil d'expressar dins vint i cinc fulles. No estic gaire content amb la meua capacitat de sintetitzar i traslladar al paper tot el que he viscut i experimentat durant aquest treball.

8-REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- Marquès Graells, P (2000) La alfabetización audiovisual: Introducción al lenguaje audiovisual. Departamento de Pedagogía aplicada, Facultad de Educación, UAB <http://www.peremarques.net/alfaaudi.htm>
- Aguaded, I. Utilización didáctica de la televisión: La alfabetización audiovisual. Universidad de Huelva.
<http://tecnologiaedu.us.es/cursos/29/html/cursos/tema13/1.htm>
- Fueyo Gutiérrez, A. Alfabetización audiovisual: Una respuesta crítica a la pedagogía cultural de los medios. UNED Revista educación y medios, Nº 15
http://www.uned.es/ntedu/asignatu/2_Queli_Fueyo1.htm
- Riquelme, B. (2014) El llenguatge cinematogràfic: El cinema com a llenguatge.
<https://sites.google.com/a/ginebro.cat/cultura-audiovisual/el-llenguatge-cinematografic>
- Asociación para la Investigación de los Medios de Comunicación.
<http://www.aimc.es>
- Ibars Fernández, R i López Soriano, I. (2006) “La historia y el cine” Clio, nº 32.
- Santisteban Fernández, A i González Valencia, G. (2013) Sociedad de la información, democracia y formación del profesorado: ¿Que lugar debe ocupar el pensamiento crítico? p 761-770
- Pérez Tornero, JM (2013). Nuevos medios, nuevas alfabetizaciones. Cómo integrar el pensamiento crítico a través de la alfabetización mediática e informacional. p 271-313
- Benejam, P. (1999) La oportunidad de identificar conceptos clave que guíen la propuesta curricular de ciencias sociales . Iber, nº 21. p 5-12
- Santisteban, A i Pagès, J (2011) Didáctica del conocimiento social i cultural en la Educación Primaria. Ciencias Sociales para comprender, pensar i actuar. Enseñar y aprender Ciencias Sociales. p 23-39
- Makhmalbaf, H. -Buda explotó por vergüenza-. Wild Bunch, Makhmalbaf Film House. (2007)
- Anunci de Plataforma per Catalunya (2011)
- Zemeckis, R. -Forrest Gump- Paramount Pictures. (1994)
- Anuncis Wipp Express

9-ANEXOS

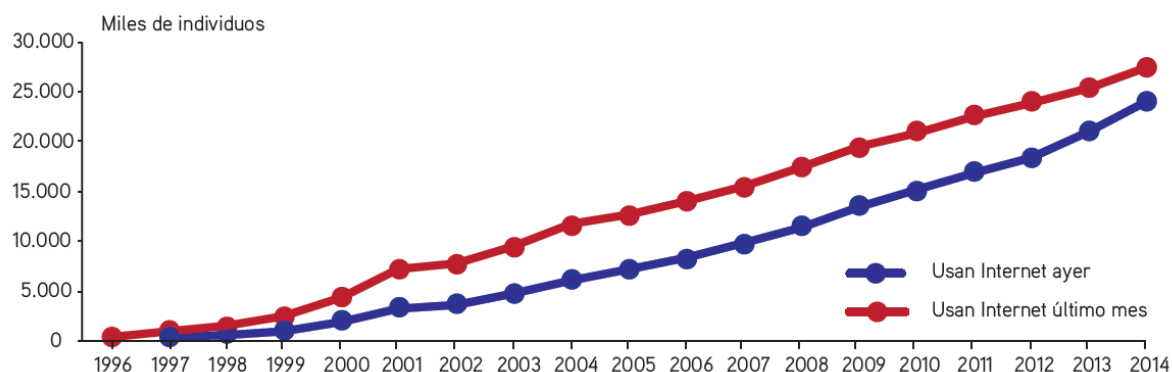
Gráficos AIMC

AUDIENCIA DE INTERNET

Datos generales - 1996-2014

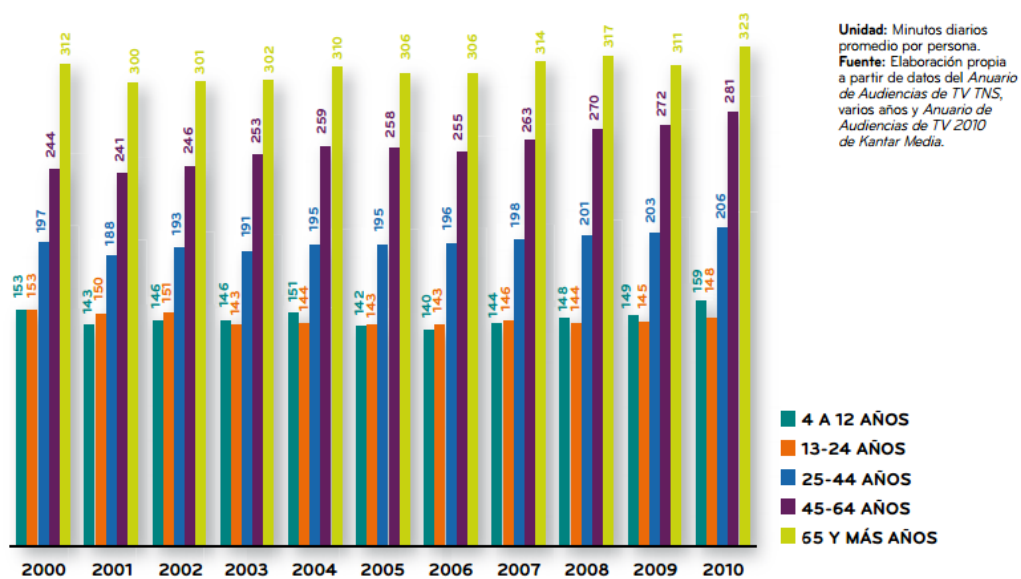
	Usan Ordenador	Usan Ordenador habitualmente	Usan Tableta	Usan Tableta Habitualmente	Usan Internet último mes	Usan Internet ayer	Conexión a Internet en el hogar
1996	6.568 (19.4%)	4.449 (13.2%)			342 (1.0%)		
1997	7.374 (21.7%)	5.105 (15.0%)			931 (2.7%)	321 (0.9%)	
1998	8.433 (24.7%)	5.960 (17.5%)			1.579 (4.6%)	627 (1.8%)	
1999	9.280 (26.9%)	6.624 (19.2%)			2.429 (7.0%)	1.003 (2.9%)	
2000	10.350 (29.8%)	7.567 (21.8%)			4.363 (12.6%)	1.943 (5.6%)	
2001	11.512 (33.1%)	8.551 (24.6%)			7.120 (20.4%)	3.143 (9.0%)	6.338 (18.2%)
2002	11.731 (33.7%)	8.457 (24.3%)			7.828 (22.5%)	3.693 (10.6%)	7.626 (21.9%)
2003	13.082 (37.1%)	9.715 (27.6%)			9.472 (26.9%)	4.797 (13.6%)	8.908 (25.3%)
2004	14.805 (40.7%)	10.518 (28.9%)			11.812 (32.4%)	6.132 (16.8%)	10.778 (29.6%)
2005	15.667 (42.2%)	11.102 (29.9%)			12.740 (34.4%)	7.292 (19.7%)	12.118 (32.7%)
2006	16.245 (43.4%)	11.812 (31.6%)			14.025 (37.5%)	8.317 (22.2%)	13.345 (35.6%)
2007	17.291 (45.6%)	12.995 (34.3%)			15.563 (41.1%)	9.944 (26.2%)	15.860 (41.8%)
2008	18.949 (49.5%)	14.567 (38.1%)			17.373 (45.4%)	11.443 (29.9%)	17.949 (46.9%)
2009	20.847 (52.8%)	16.368 (41.5%)			19.468 (49.3%)	13.525 (34.3%)	20.476 (51.9%)
2010	21.880 (55.5%)	17.571 (44.6%)			20.898 (53.0%)	15.127 (38.4%)	22.325 (56.6%)
2011	23.343 (59.1%)	19.059 (48.3%)			22.529 (57.1%)	16.768 (42.5%)	24.685 (62.5%)
2012	24.319 (61.6%)	20.013 (50.7%)			23.828 (60.4%)	18.437 (46.7%)	25.415 (64.4%)
2013	23.968 (60.9%)	20.376 (51.8%)	6.888 (17.5%)	5.623 (14.3%)	25.379 (64.5%)	21.116 (53.7%)	26.522 (67.4%)
2014	23.834 (60.1%)	19.669 (49.6%)	8.011 (20.2%)	5.530 (13.9%)	27.508 (69.3%)	24.076 (60.7%)	28.789 (72.6%)
Variación 2014 Vs. 2013	-0,6%	-3,5%	+16,3%	-1,7%	+8,4%	+14,0%	+8,5%

Nota: La primera cifra se expresa en miles de individuos y la cifra que aparece entre paréntesis representa el porcentaje de penetración sobre la población de 14 años ó más.

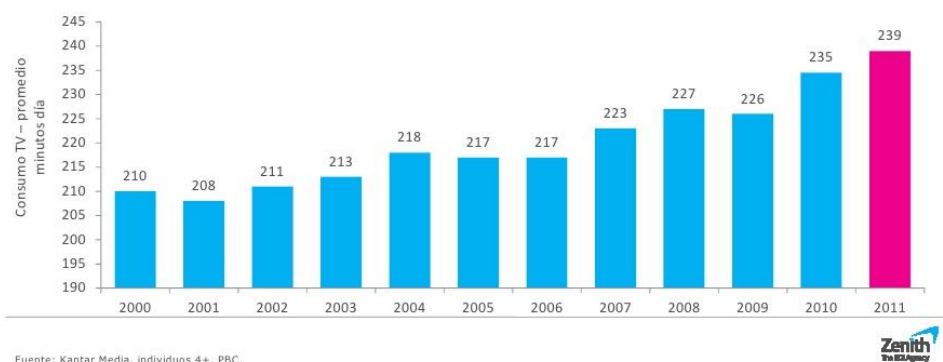

Evolución del consumo de TV en España por grupos de edad (min.). 2000-2010

Evolución del consumo de TV

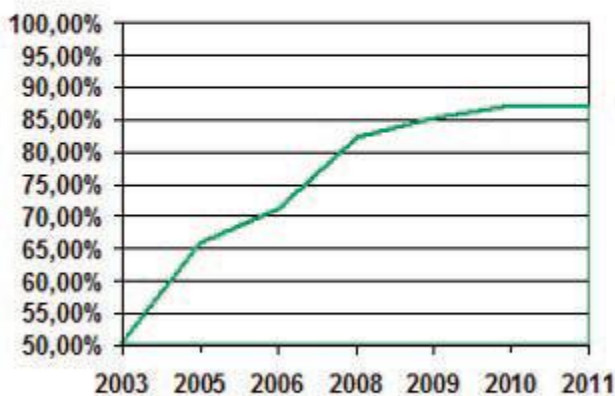
En 2011 el consumo de TV ha batido un nuevo record.

GRÁFICO

87,1% de los estudiantes de 10 a 15 años (edad). 2005-2010
son usuarios del Internet en 2011

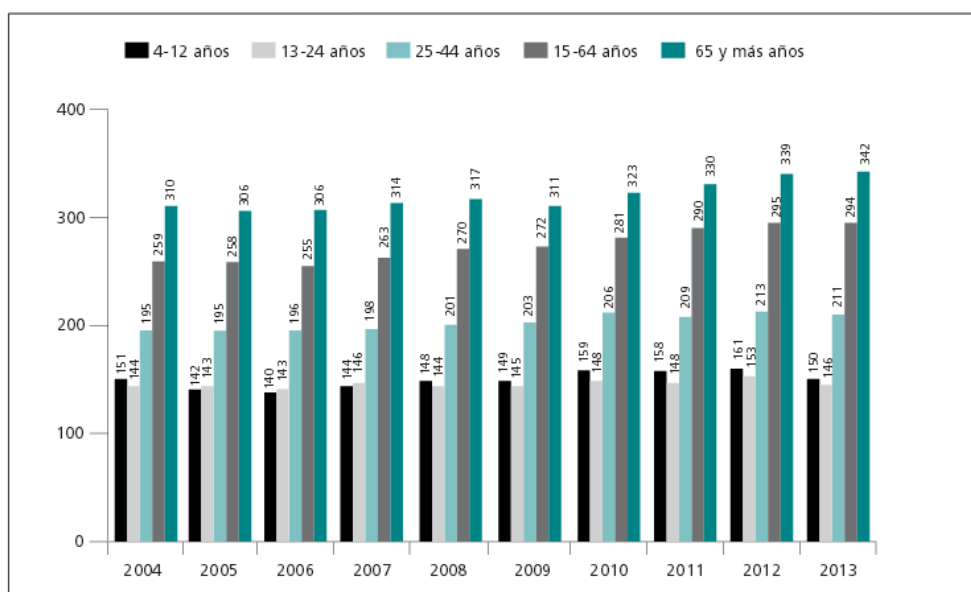

Unidad: Minutos diarios promedio por persona.
Fuente: Elaboración propia a partir de datos del Anuario de Audiencias de TV TNS, varios años y Anuario de Audiencias de TV 2010 de Kantar Media.

Fuente: Datos y cifras. Curso escolar 2012-2013 comparativa con los informes de 2003 a 2011. 22
Ministerio de Educación, Cultura y Deporte.

Gráfico 2 Evolución del consumo de TV en España por grupos de edad. 2004-2013

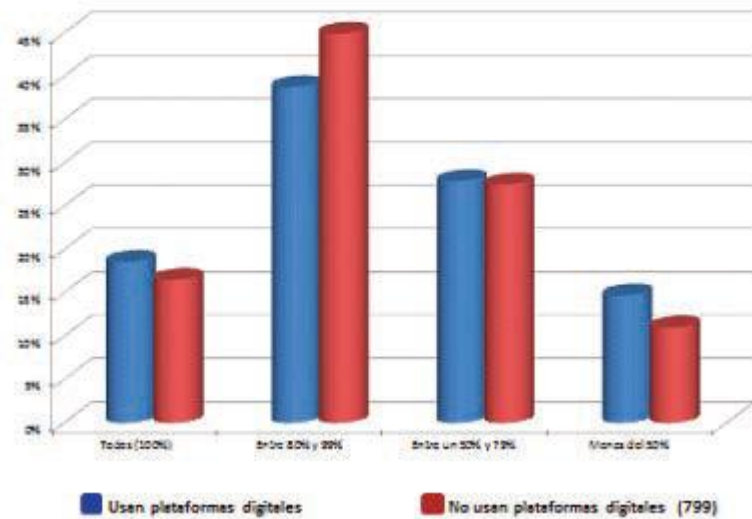

Unidad: Minutos diarios de consumo de TV.

Fuente: Elaboración propia a partir de datos del Anuario de audiencia de TV 2013 Kantar Media, varios años.

Pregunta nº 5: Perfil de sus alumnos
¿Qué porcentaje de alumnos dispone de ordenador en su hogar?

23

FITXA DISSENY CURTMETRATGE

DICCIONARI DE VOCABULARI AUDIOVISUAL

ANGULACIÓ: Diferència que hi ha entre el nivell de la presa i l'objecte o figura humana que es filma.

AUDIOVISUAL: És qualsevol missatge que tingui imatge i so, com ara el cinema o les pàgines web dinàmiques.

ESCENA: Seguit de plans que formen part d'una mateixa acció o també ambient dins d'un espai i d'un temps concrets.

FOTOGRAMA: En [Cinema](#), un fotograma (*frame*), o quadre de pel·lícula, és una de les moltes imatges individuals en una [pel·lícula](#), l'element més petit de la pel·lícula. Si es projecta una cadena de fotogrames a una determinada freqüència, com a mínim 12 fotogrames/segon, podem obtenir sensació de moviment.

GUIÓ LITERARI: Narració argumental del film que conté els personatges, els decorats, l'ambientació, el vestuari..., així com els diàlegs i la veu en "off".

GUIÓ TÈCNIC: Especifica allò que s'ha de veure i que s'ha d'escoltar durant la projecció del film, i en el mateix ordre en què apareixerà a la pantalla.

MITJANS AUDIOVISUALS: Són diferents sistemes que permeten la captació (Enregistrament o gravació), processament i reproducció de la informació audiovisual.

PLA: Conjunt d'imatges que constitueixen una mateixa presa; és, doncs, la unitat de presa. N'hi de diferents tipus segons l'angulació de la càmera.

RITME: Impressió dinàmica donada per la durada dels plans, les intensitats dramàtiques i, en darrer terme, per efecte del muntatge.

SEQÜÈNCIA: Seguit d'escenes que formen part d'una mateixa unitat narrativa.

TALL: Pas o unió d'un pla amb un altre, mitjançant l'enllaç o empalmament directe sense que hi hagi cap altre pla intermig.

"TRAVELLING": Moviment mecànic de translació de la càmera en l'espai quan aquesta es desplaça damunt d'un mòbil o bé sobre l'espatlla de l'operador.

LA DISCRIMINACIÓ

La **discriminació** és el tracte diferent i menyspreador a una persona o col·lectiu en funció de les seves característiques ètniques, de gènere, d'orientació sexual, de religió, de parla, d'edat, de salut, d'estament social...

La discriminació és un acte de separació d'una persona o un grup de persones a partir de determinats criteris. Creure ser superior a una altra persona i així, maltractar-la física i / o mentalment causant-li efectes negatius. En el seu sentit més ampli, la discriminació és una manera d'ordenar i classificar altres entitats, persones... Pot referir-se a qualsevol àmbit, i pot utilitzar qualsevol criteri. Si parlem d'éssers humans, per exemple, podem discriminar entre altres criteris, per edat, color de pell, nivell d'estudis, nivell social, orientació sexual, etc. Però també podem discriminar fonts d'energia, obres de literatura, animals ...

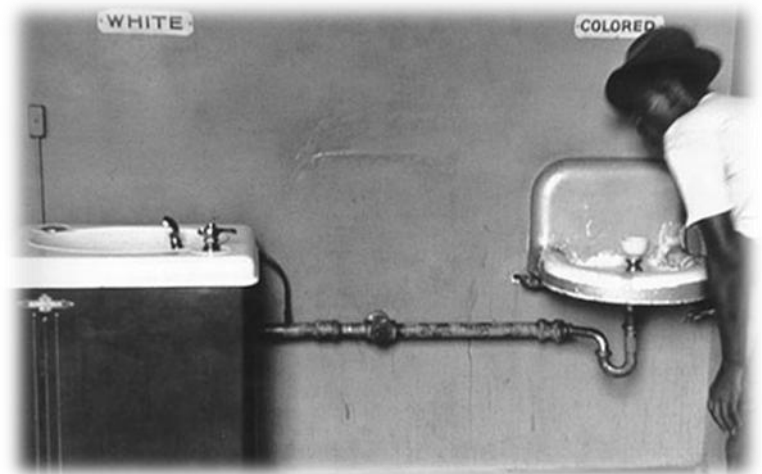
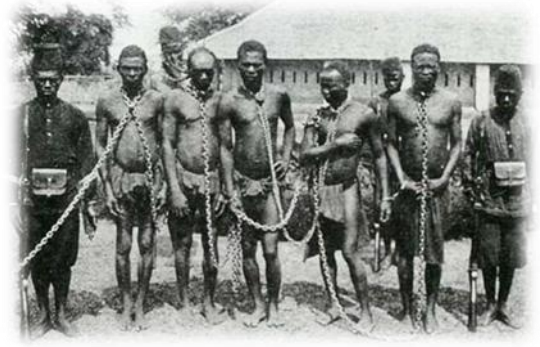
Parlem de **discriminació positiva** quan es tracta de donar un cert avantatge a un col·lectiu humà que ha patit o pateix un tracte discriminatori que volem fer desaparèixer.

TIPUS MÉS FREQUENTS:

- Discriminació racial o ètnica
- Discriminació religiosa
- Discriminació política
- Discriminació sexual o per raons de gènere
- Discriminació de nivell cultural y econòmic
- Discriminació estètica

- Discriminació per edat
- Discriminació per malalties
- Discriminació per ser persones amb necessitats especials

TIPUS DE PLANS

	Tipus	Exemples	Significat
DESCRIPTIUS ON?	<i>Gran pla general</i>		Es mostren grans espais. La funció i objectiu principal d'aquest pla, és situar i contextualitzar l'acció.
	<i>Pla general</i>		
	<i>Pla de conjunt</i>		

	Tipus	Exemples	Significat
NARRATIUS QUÈ?	<i>Pla sencer</i>		Mostren espais intermitjos, on el referent (persona, animal, objecte...) pren protagonisme. Aquest tipus de pla ens permet centrar-nos en l'acció que es duu a terme.
	<i>Pla Americà</i>		
	<i>Pla mitjà</i>		

	Tipus	Exemples	Significat
EXPRESSIUS QUI?	<i>Pla mitjà curt</i>		L'espai triat es redueix considerablement. Es pretén destacar aspectes emocionals i anímics dels referents o personatges que surten a les imatges.
	<i>Primer pla</i>		
	<i>Primeríssim primer pla</i>		

NIVELL 1

1- Què ha passat? Descriu el que has vist.

2- Els diferents personatges com s'han sentit? Tu com t'has sentit?

3- Explica una experiència o situació semblant que hagi viscut, tant dins com fora de l'escola. Si no has viscut cap situació de discriminació, pots parlar de l'experiència d'altres persones.

4- Per quines raons creus que ha passat aquesta situació? Què pot passar si hi ha molta gent al món que no respecta les diferències de les persones?

5- Com reaccionaries si et trobes dins una situació de discriminació?

6- Què és el que més i menys t'ha agradat d'aquest vídeo?

Ara parla amb les companyes per veure si heu posat les mateixes respostes. És important respectar el torn de paraula.

NIVELL 2

1- Què ens diu aquest anunci?

2- Què ha passat?

3- Quines persones apareixen? Com són?

4- Què fa cada personatge? Com reaccionen?

5- Veus algun problema? Quin i perquè creus que és un problema?

6- Creus que hi ha discriminació a la televisió? Escriptu un exemple.

7- Quin és el missatge d'aquest anunci?

NIVELL 3

8- Descriu l'escenari i el que veus.

9- Quins són els colors o tonalitats que més apareixen? Què et fan sentir aquests colors?

10- Hi ha sons o música? Com són?

11- La velocitat del vídeo sempre és la mateixa?
Per què creus que canvia la velocitat en alguns moments?

12- Digues les raons per què t'agrada o no aquest vídeo.

13- Hi ha algun fet que et sembli injust dels vídeos que has vist?

NIVELL 4

PLANS I ANGULACIÓ

*Per fer aquesta activitat heu de treure el so al vídeo i veure'l en silenci!

1- La càmera de vídeo sempre filma des del mateix lloc, durant l'escena de la pel·lícula o l'anunci que heu vist?

- Dibuixa o descriu 5 posicions diferents de la càmera que hagi vist al vídeo. Anota els minuts i segons dels diferents plans que has escollit.

2- Durant els vídeos que heu vist, la càmera de filmar es mou o sempre està estàtica?

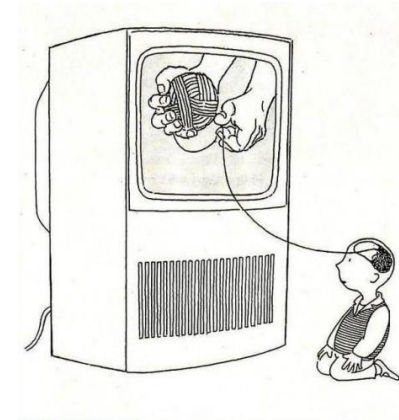
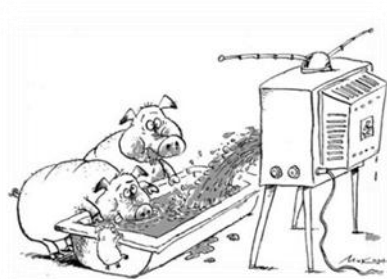
- Les escenes que hem vist estan filmades de manera seguida o hi han talls? Quants canvis de pla pots comptar en 30 segons de vídeo?

3- Esbrina quins plans i angulació tenen les diferents imatges.

- Explica quina creus que és la funció de cada pla, sempre tenint en compte els vídeos que has vist.

QUÈ ENS DIUEN AQUESTES IMATGES? Dóna la teva opinió dient que penses al respecte.

COM SOM LES PERSONES? QUÈ ENS DIU LA TELEVISIÓ?

KPSI

	MOLT	BASTANT	POC	GENS	ALTRES/OBSERVACIONS
Veus vídeos a la televisió, Internet, mòbil...?					
Quant temps dediques a veure la televisió?					
Què veus a la televisió?					
Saps que és una imatge audiovisual?					
Saps que és la discriminació?					
T'agrada la televisió? Què t'agrada més?					
Saps quins són els mitjans de comunicació audiovisuals?					
Saps fer un vídeo o curt?					

COM SOM LES PERSONES? QUÈ ENS DIU LA TELEVISIÓ?

Escriu una carta al director de la televisió. Reflexiona i pensa en tot allò que et pot semblar injust. Acaba la carta explicant al director com seria i que sortiria a la vostra televisió del futur.

AVALUACIÓ

Alhora de dissenyar i fer el curtmetratge...

HE TINGUT EN COMPTE:

- 1- **Missatge:** Allò que volem expressar, dir i transmetre.
- 2- **A qui ens dirigim:** Les persones que volem que vegin aquest vídeo
- 3- **Plans i angulació:** Cal saber la posició, distància i inclinació de la càmera per quan haguem de filmar.
- 4- **Els personatges:** Descripció i funció de cada personatge.
- 5- **Els diàlegs:** Les converses dels diferents personatges quan parlin.
- 6- **La música i els sons:** Tot allò que volem que s'escolti.
- 7- **El paisatge i decorat:** Hem de saber a on filmarem i quin decorat utilitzarem

He après a interpretar i a llegir audiovisualment com una o un...

Ratpenat

Mosquit

Ós mandrós

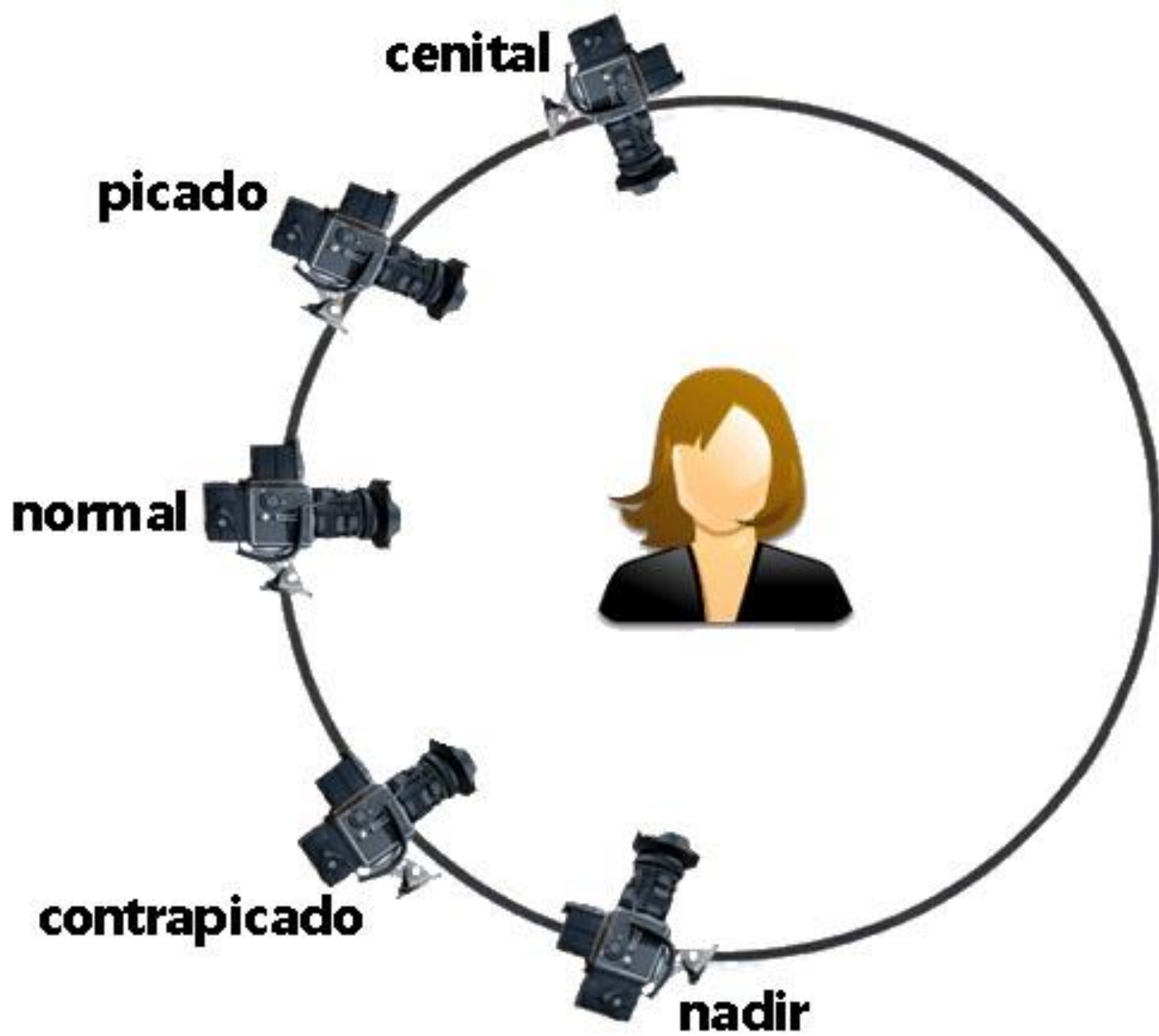
Mussol

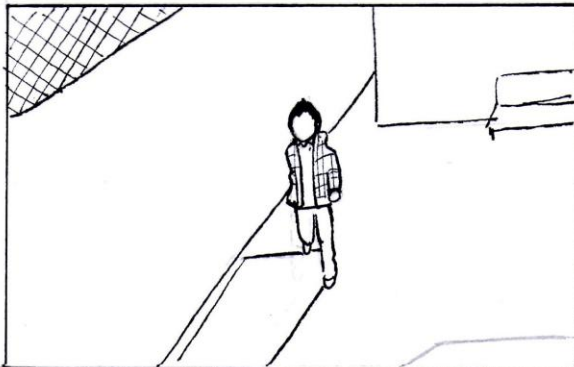
Directora de cinema
professional

ANGLES:

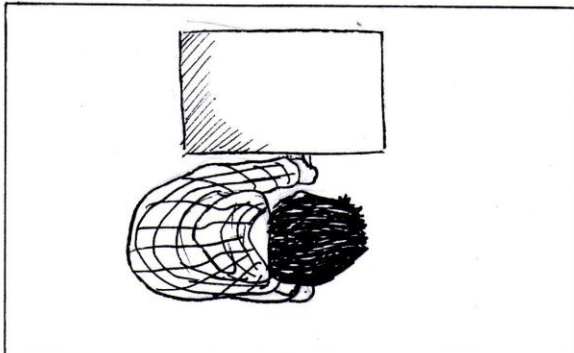
EXEMPLE DISSENY CURTMETRATGE

Camara estàtica. El noi va corrent
gins a la font.

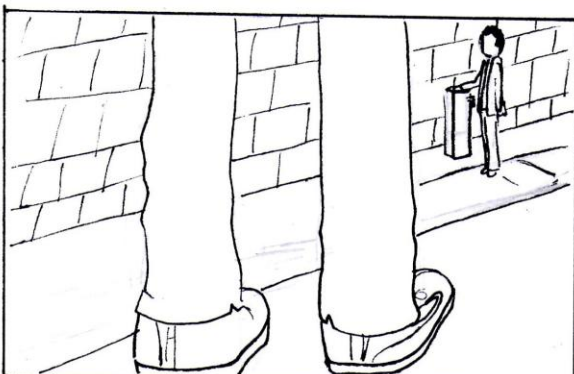
Contrapicat. Camara estàtica. El
noi suspira del cansani.

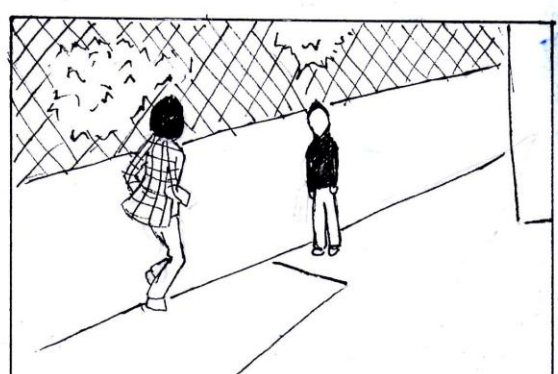
Picat. Camara estàtica. El noi
comença a beure aigua.

l'Pla. Camara estàtica. L'aigua de
la font cau al terra.

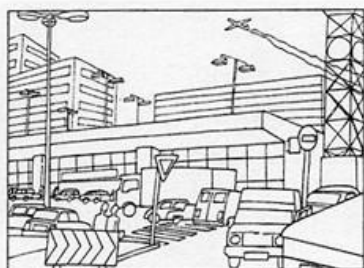
Primer pla dels peus d'un 2n noi. Camara
estàtica. Es sent com xiula i el
primer noi s'aixeca pel mirall-b.

Paranàmica desde la font gins al 2n
noi. Es veu al primer noi corrent
cap a ell i mouren junts.

PLANS

Gran pla general

Pla general

Pia de conjunt

Pia sencer

Pia americà

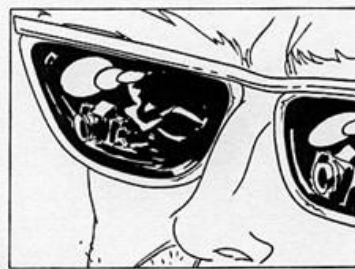
Pia mitja

Pia mitja curt

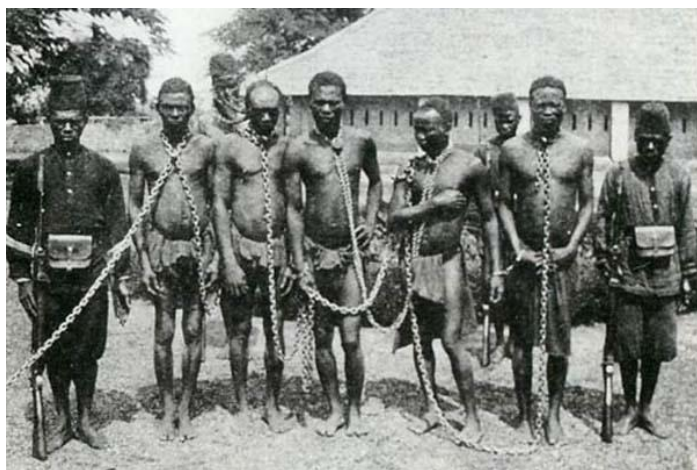

Primer pla

Primerissim pla

IMATGES DISCRIMINACIÓ

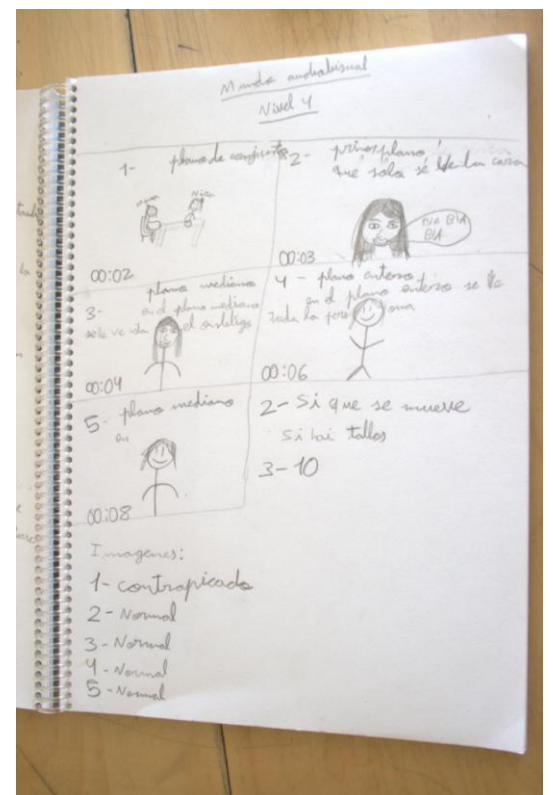
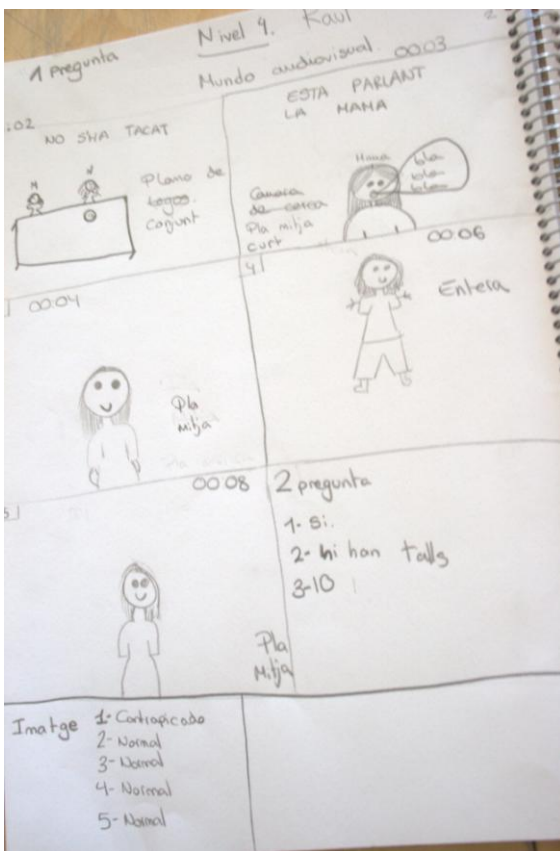

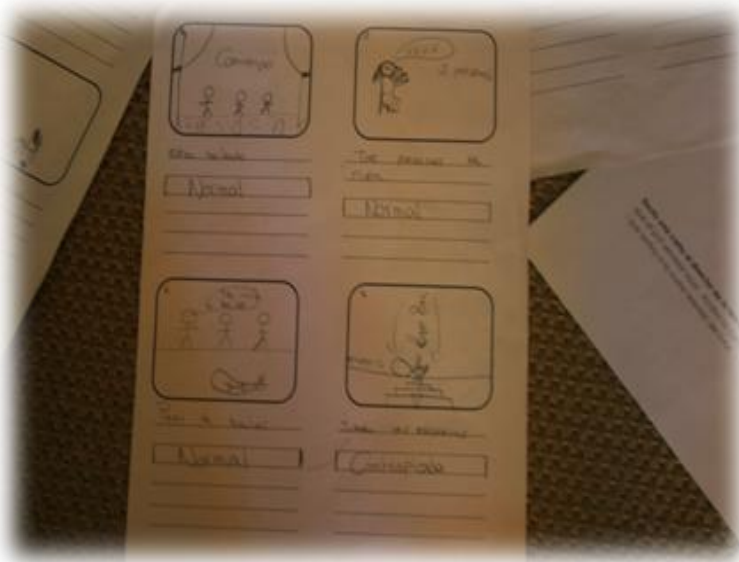

FOTOS INTERVENCIÓ

Querido director de la televisión.

Para mí la televisión es un poco no educativa por que los actos seriales en los anuncios como en Jurex por como en una serie de televisión que se llame la Que Se Alceira. Así me gustaría que no subiese propaganda y que también que en los pódios no tengan anuncios.

De: Claudia 5º

Para: director de la televisión

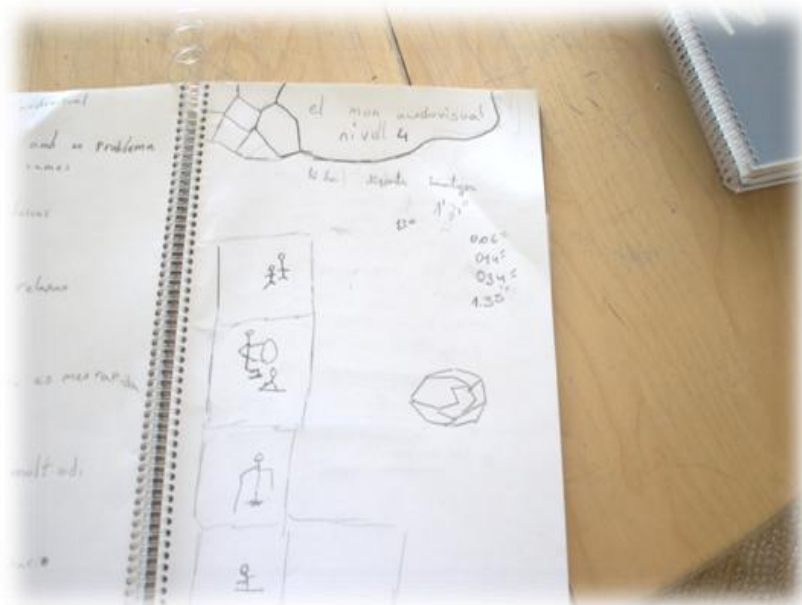

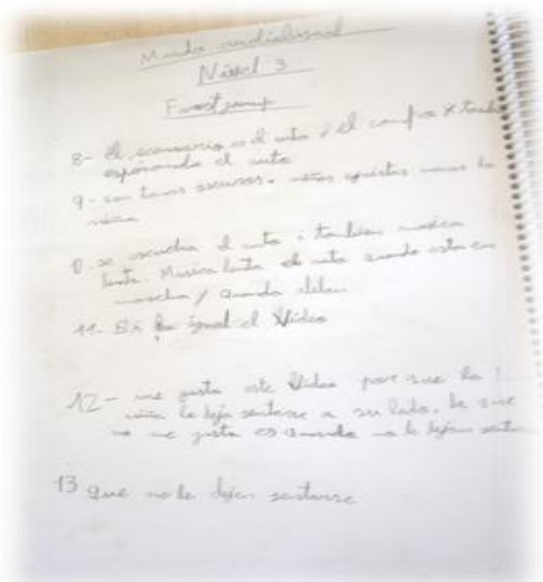
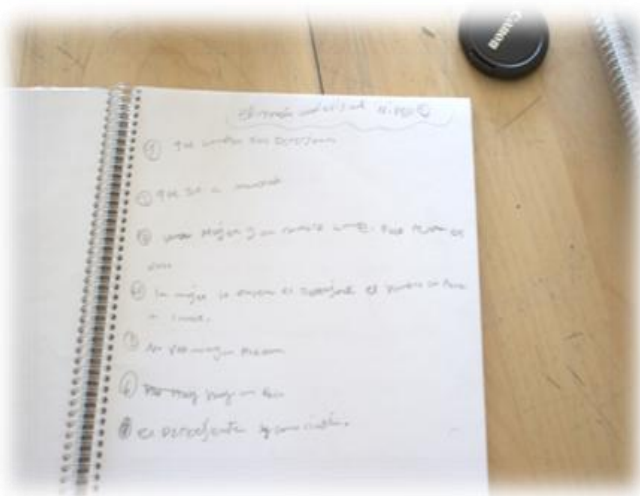
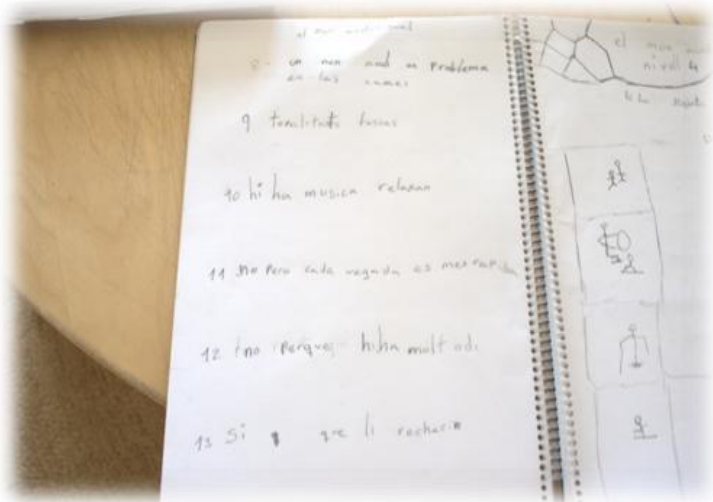
Mundo Audiolibro
Wippi Express
Novel 2

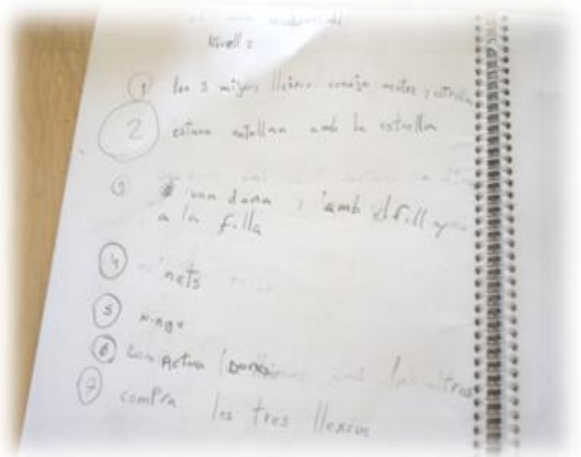
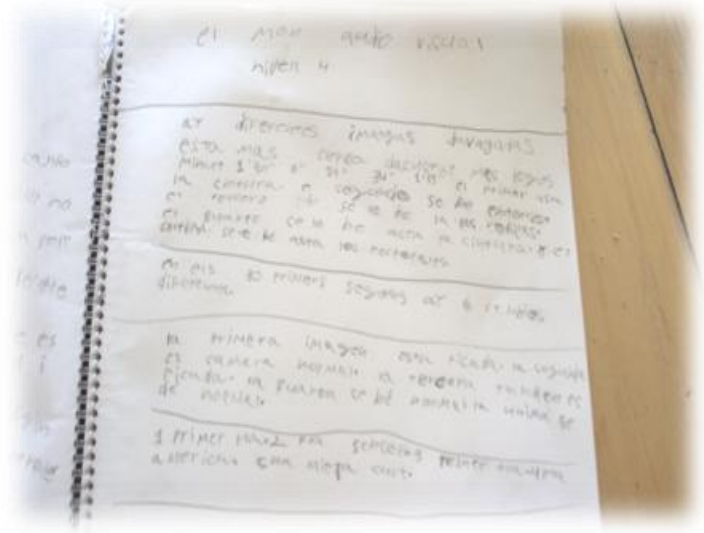
- 1 que compra detergentes
- 2 se a mancha de sãos y la se
- 3 un seos y una seos, San lin-
- 4 el seos se mancha y la seos
- 5 na, na hay ningún problema
- 6 Si
- 7 que comprar detergentes

El niño más feliz
Nivel 2

El niño más feliz nos dice que
la mejor manera es
que la mamá y dice que
está en el mundo que la mamá
aunque detergentes de limpieza
hasta que al final de la historia
para que que la estrella es
la mamá y el niño es
chico que quería la mejor estrella
y luego sus hijos la mejor estrella
el niño más feliz y el niño
más feliz porque a la mamá
no le gusta pero ningún problema
que después la mejor estrella

El niño más feliz
Nivel 2

1. QUE COMPRO EL DETERGENTE?
2. QUE SE A MANCHA?
3. UNA MUJER Y UN HOMBRE.
4. LA MUJER LE ENSEÑA EL DETERGENTE EL HOMBRE LA PONE A LAVAR.
5. NO VE NINGUN PROBLEMA.
6. SI HAY PORQUE SÓLO SALE CHICAS
7. EL DETERGENTE IZOPROPILO

Nivel 3 FOREST GUMP

8. FOREST GUMP SE A SUBIDO A EL AUTOBUS DEL COLEGIO
9. OSCUROS
10. HAY MÚSICA
11. NO PORQUE CUANDO ESTO ABLANDO CON SU MADRE ESTAN QUIETOS EN EL AUTOBUS SE MUEVEN
12. ESTE VIDEO ME GUSTA PORQUE ES GRACIOSO
13. SI QUE LA GENTE NO LE DEJEN SENTARSE

Claudia

Ahora de dissenyar i fer el curmetratge...

HE TINGUT EN COMPTE:

1. Missatge: Allò que volem expressar, dir i transmetre. *Si*
2. A qui ens dirigim: Les persones que volem que vegin aquest vídeo. *Si*
3. Plans i angulació: Com saber la posició, distància i inclinació de la càmera per quan haguem de filmar. *Si*
4. Els personatges: Descripció i funció de cada personatge. *Molt*
5. Els diàlegs: Les converses dels diferents personatges quan parlen. *Molt*
6. La música i els sons: Tot allò que volem que s'escoli. *Si*
7. El paisatge i decorat: Hem de saber a on filmarem i quin decorat utilitzarem. *Si*

He après a interpretar i a llegir audiovisualment com una o un...

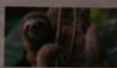
Ratpenat

Mosquit

Os mandrós

Mutual

Directors de cinema professional

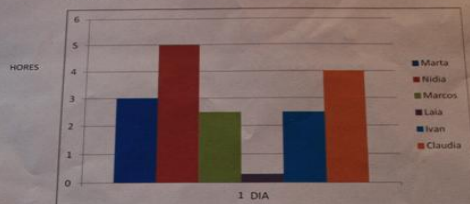
COM SOM LES PERSONES? QUÈ ENS DIU LA TELEVISIÓ?

Respon a la pregunta.

Hi ha molta gent al món no en totes les països iguals.
Algunes veuen a altres països.
La televisió ens donen molta gent molt diferent.
La televisió ens donen que és molt diferent.
Moltes vegades en els diferents països veuen diferents i tendeixen a ser diferents.

Temps dedicat a veure la televisió:

Què en penses d'aquesta gràfica? Reflexiona sobre les hores dedicades a la televisió durant tots els anys de la teva vida. Què faries per canviar aquesta situació?

La Marta ve 3 hores
La Rida ve 5 hores
El Marcos ve 2 hores
La Laila ve 2 hores
El Ivan ve 4 hores
Claudia 4 hores

Ivan

QUÈ ENS DIUEN AQUESTES IMATGES? Dóna la teva opinió expressant tot el que penses.

La tele és tele basura

La tele és una cosa que està a la persona

es raro que dos cardos esten viendo la tele

No es normal que dos cardos esten viendo cosas de mayores

veuen tant la televisió no es veu perquè destrueix la mala el cap

CONCEPTES CLAU

Continguts (procediments+ conceptes+ valors)
Identitat/alteritat: Quines situacions de discriminació a la nostra societat? Quines situacions de desigualtat veiem en el nostre dia a dia? I a la televisió?   <i>Identificació de situacions de discriminació a la societat i la televisió, observant imatges, vídeos o altres fonts secundàries per tal de ser conscients d'aquelles actuacions que produeixen una desigualtat.</i>   Diferenciació: A la resta del món passa el mateix? Creus que també podran veure desigualtats o diferències entre les persones a països diferents? Totes les persones tenen els mateixos drets i oportunitats a qualsevol part del món?   <i>Comprensió i anàlisi de les diferències entre persones que hi ha a la realitat i les diferències que trobem amb els personatges que apareixen a la televisió.</i>   Interrelació/conflicte: Com ens afecta el fet de veure constantment discriminació a la televisió? Algú surt perjudicat? Per què? A tots ens afecta igual? Perquè?   <i>Anàlisi de les conseqüències que provoca la discriminació que apareix a la televisió.</i>   Canvi/continuitat: Sempre hem estat en la mateixa situació? Creus que s'ha avançat? Penses que en un futur canviarà? Creus que anys enrere la situació de les persones discriminades era la mateixa? Com ho veus ara? Quin futur t'imagines?   <i>Comprensió de les diferents realitats en les èpoques històriques a través de l'anàlisi d'imatges i vídeos que ens mostren situacions de discriminació en diferents moments i contextos.</i>   Organització social/poder: Qui promou que la televisió sigui així? Qui o quines institucions poden estar interessats en continuar venent una imatge de desigualtat com a normal? Quines organitzacions defensen la discriminació? On podem denunciar una situació? Qui creus que generalment pot crear una situació per raons de discriminació? Sempre són les mateixes persones? Quines maneres d'actuar tenen aquestes persones?   <i>Recerca i selecció d'informació mitjançant fonts primàries i secundàries per tal de saber quines organitzacions volen que segueixi existint la desigualtat entre les persones.</i>

Creences i valors: Podem evitar aquestes desigualtats? com? Som iguals? Com podem evitar situacions..? Podries imaginar propostes o mesures per evitar situacions de discriminació? I mesures un cop ha sorgit el conflicte?

Avaluació de la situació actual de les persones discriminades mitjançant les nostres propies actituds per tal de buscar maneres d'evitar aquests tipus de situacions.

Racionalitat/irracionalitat: Perquè és important conscienciar a la societat sobre la desigualtat de gènere i que veguin que el que aparentment és normal, no ho hauria de ser? Per què és important fer campanyes en contra de la discriminació de gènere? ? Quins efectes positius tindria si no hi hagués discriminació per raons de gènere?

Creació d'un curtmetratge a través de diferents recursos per tal de donar a conèixer la reivindicació contra la discriminació i fer conscient a la població per tal d'actuar.